ПАХТАКОРЛАР, СЎНГГИ ШТУРМГА!

Тошкент шаҳрининг 71 мингдан ортиқ меҳнаткаши областимиз далаларида, қўшни Сирдарё областида колхозчилар, совхоз ишчилари билан бир сафда туриб, пахта фронтида жонбозлик кўрсатмоқда. Улкан хирмонимизга муносиб ҳисса қўшаётган шаҳарлик азаматларга балли!

БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ САНОАТ ВА ҚИШЛОҚ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТЛАРИ
ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ, МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ
ТОШКЕНТ САНОАТ ВА ҚИШЛОҚ ОБЛАСТЬ ҲАМДА ШАҲАР СОВЕТЛАРИНИНГ ОРГАНИ

№ 215 (2506). | 1 ноябрь, жума, 1963 йил. | Баҳоси 2 тийин.

ЎРТА ОСИЁНИНГ 4.000.000 ТОННА „ОҚ ОЛТИН"И

Серқуёш Ўрта Осиёнинг пахтакор деҳқонлари она-Ватанга 4.000.000 тоннадан ортиқ «оқ олтин» армуғон этиб, 4 та катта довондан ошиб ўтдилар. Бу 1959 йил 1 ноябрда бўлганига нисбатан 230 минг тонна кўп пахтадир. Ўрта Осиёда пахтачиликни ривожлантириш тарихида, бутун совет пахтачилиги тарихида ҳали бунчалик катта маррага эришилмаган эди.

Ўзбекистон ўзининг 3.100.000 тонна «оқ олтин»и билан Ўрта Осиёнинг 4.000.000 тоннасига салмоқли ҳисса қўшди. Бу улкан хирмонга Тожикистон 405.924 тонна, Туркманистон 345.796 тонна, Қирғизистон 156.598 тонна, Қозоғистон ССРнинг Чимкент области 55.729 тонна пахта тўкди.

Ҳозирги долзарб дамларда Ўрта Осиёнинг азамат пахтакорлари янада юксак марраларга эришиш иштиёқида «оқ олтин» йиғим-теримини қизғин давом эттирмоқдалар.

РЕСПУБЛИКА СОВХОЗЛАРИ МАШИНАДА ПАХТА ТЕРИШ ПЛАНИНИ БАЖАРДИ

Ўзбекистон совхозларининг механизаторлари ва барча меҳнаткашлари катта меҳнат ғалабасига эришдилар. Ҳосилни машина билан териш плани муддатидан илгари — 35 иш кунида бажарилди. Терим машиналарининг бункеридан 228,4 минг тонна пахта тўкилди ва давлатга топширилди. Бу — совхозлар давлатга топширган жами пахтанинг 33 процентига тенгдир ва ўтган йилнинг шу муддатигача машиналар билан терилган пахтанинг миқдорига нисбатан қарийб уч баравар кўпдир.

Кўпчилик совхозлар жуда юксак кўрсаткичларга эришдилар. 28 хўжаликда давлатга топширилган пахтанинг ярми, «Совой», «Ўзбекистон ССР беш йиллиги», «Красная звезда» ва «Малик» совхозларида эса 70-80 проценти машиналарда терилди.

Пахтани машинада териш давом этмоқда.

ҚИРҒИЗИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИГА
ҚИРҒИЗИСТОН СОВЕТ СОЦИАЛИСТИК РЕСПУБЛИКАСИ ОЛИЙ СОВЕТИГА
ҚИРҒИЗИСТОН ССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИГА

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва СССР Министрлар Совети Қирғизистон Совет Социалистик Республикаси меҳнаткашларини қирғиз, рус халқларининг ва мамлакатимиздаги барча қардош халқларнинг катта байрами — Қирғизистон ўз ихтиёри билан Россия составига қўшилган куннинг 100 йиллиги билан қизғин табриклайдилар.

Қирғизистоннинг Россия составига қўшилиши қирғиз халқининг бирлашувига асос қўйди, қирғиз халқининг шундан кейинги социал ва маданий тараққиёти учун муҳим прогрессив аҳамиятга эга бўлди. Маҳаллий феодал бой-манап юқори қатламининг ва Қўқон хонлигининг мустабид ҳукмронлиги остида жабр-жафо чеккан, доим ажнабийлар асоратига тушиш хавфи остида қолган қирғиз халқи улуғ рус халқини ўзининг жонажон оғаси ва мустаҳкам ҳимоячиси деб билди.

Рус халқи билан ва хусусан Россия ишчилар синфининг илғор намояндалари билан мустаҳкам алоқа боғлаш таъсири туфайли революцион идеялар қирғиз халқи орасига ёйила бошлади. Аммо, чоризм ҳукмронлик қилган шароитда Қирғизистон қолоқ четка ўлка бўлиб қола берди, унинг меҳнаткаш халқи аввалгидек шафқатсиз мустамлака зулмидан қаттиқ азоб чека берди.

Улуғ Октябрь социалистик революцияси қирғиз халқига озодлик ва мустақиллик келтирди. Бу революция қирғиз халқини чоризм ва маҳаллий феодаллар эксплуатациясидан, зулмидан абадий қутқарди. Улуғ Октябрь социалистик революцияси капитализмнинг уқубатли босқичини четлаб ўтиб, жуда қисқа вақт ичида феодал тузумидан социализм сари тарихий бурилиш ясаш имконини берди.

Қирғизистон меҳнаткашлари Совет ҳокимиятининг биринчи кунлариданоқ Коммунистик партия раҳбарлигида ўзининг жонажон ўлкасини социалистик негизда қайта қуришга киришдилар. Қирғиз халқининг ўғил ва қизлари гражданлар уруши йилларида ва айниқса Улуғ Ватан уруши йилларида бутун совет халқи билан биргаликда севикли Ватаннинг шон-шарафи, озодлиги ва мустақиллиги учун қаҳрамонона жанг қилдилар.

Қирғизистон ўтмишда халқ қайғу-алам чеккан ва кўз ёши тўккан мамлакат эди. Қирғизистон рус халқининг ва бошқа совет халқларининг қардошларча ёрдами ва қўллаб-қувватлашига таяниб, экономикаси, замонавий фан ва шаклан миллий, мазмунан социалистик илғор маданияти ривожланган, яшнаб турган социалистик республикага айланди. Республикада қудратли индустрия ва механизациялаштирилган йирик қишлоқ хўжалиги вужудга келтирилди, илғор ишчилар синфи ва шонли колхозчи деҳқонлар, совет интеллигенциясининг кўп минглик отряди ўсиб етишди.

Қирғиз халқининг моддий фаровонлиги тўхтовсиз ўсмоқда, унинг маънавий эҳтиёжлари тобора тўла қондирилмоқда. Совет ҳокимияти йилларида қирғиз хотин-қизларининг аҳволи тубдан ўзгарди. Ўтмишда эзилган ва таҳқир этилган қирғиз хотин-қизлари совет жамиятининг тенг ҳуқуқли аъзолари, коммунизмнинг актив қурувчилари бўлиб қолдилар.

Қирғизистон Совет Социалистик Республикасининг гуллаб-яшнаганлиги, унинг экономикаси ва маданиятининг барқ уриб ўсганлиги Коммунистик партия ленинча миллий сиёсати, социалистик тузумнинг улуғ ҳаётий кучи, Совет Иттифоқи халқларининг бузилмас қардошлиги ва дўстлиги тантана қилганлигини ёрқин исбот этувчи далилдир.

Совет Қирғизистонининг меҳнаткашлари ҳозирги вақтда мамлакатимиздаги қардош халқлар ҳамжиҳат оиласида партиянинг Программасини, КПСС XXII съездининг тарихий қарорларини амалга ошириш, шу йилнинг планларини ва саноат маҳсулоти ишлаб чиқариш, ғалла, пахта, гўшт, сут ва бошқа маҳсулотлар етиштириш ҳамда давлатга сотиш юзасидан олган социалистик мажбуриятларини муваффақиятли бажариш учун фидокорона курашмоқдалар.

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми, СССР Министрлар Совети қаттиқ ишонч билдириб айтадиларки, қирғиз халқи ўзининг бутун куч ва ғайратини бундан буён ҳам саноатни янада ривожлантириш, қишлоқ хўжалигини кескин суратда юксалтириш, халқнинг моддий фаровонлигини тўхтовсиз оширишга сарф қилади, мамлакатимизда коммунизм қуриш йўлидаги курашга ўзининг муносиб ҳиссасини қўшади.

Яшасин Қирғизистон Совет Социалистик Республикаси ва унинг меҳнатсевар, истеъдодли халқи!

Қирғиз ва рус халқларининг, мамлакатимиздаги барча халқларнинг бузилмас дўстлиги абадий яшасин ва мустаҳкамлансин!

Яшасин Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи!

Коммунистик партия раҳбарлигида коммунизм ғалабаси сари, олға!

СОВЕТ ИТТИФОҚИ КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ | **СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИ** | **СССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИ.**

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

ҚИРҒИЗИСТОН СОВЕТ СОЦИАЛИСТИК РЕСПУБЛИКАСИНИ ЛЕНИН ОРДЕНИ БИЛАН МУКОФОТЛАШ ТЎҒРИСИДА

Қирғиз халқининг саноат, қишлоқ хўжалиги ва маданиятни ривожлантириш соҳасида эришган муваффақиятларини тақдирлаб ва Қирғизистоннинг ўз ихтиёри билан Россия составига қўшилганлигининг 100 йиллигини нишонлаш юзасидан Қирғизистон Совет Социалистик Республикаси **Ленин ордени** билан мукофотлансин.

СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. БРЕЖНЕВ.
СССР Олий Совети Президиумининг Секретари М. ГЕОРГАДЗЕ.
Москва, Кремль.
1963 йил 30 октябрь.

Қирғизистонда юбилей тантаналари

ФРУНЗЕ, 30 октябрь. **(ТАСС)**. Бугун Қирғизистон ССР Олий Советининг рус ва қирғиз халқлари абадий дўстлигига бағишланган тантанали мажлиси бўлди.

Республика Олий Советининг депутатлари, Қирғизистон Компартияси Марказий Комитетининг аъзолари, министрлар, саноат, қишлоқ хўжалигининг донгдор кишилари, маданият арбоблари байрам либосини кийган академик опера ва балет театрига тўпландилар. Тантанали мажлисда барча иттифоқчи республикаларнинг, Москванинг делегациялари, шунингдек Қирғизистон оталиғидаги Кронштадт делегацияси қатнашмоқда.

КПСС Марказий Комитети Президиумининг аъзоси, СССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари Д. С. Полянский президиумга чиққанида ҳамма уни самимий кутиб олади.

Республика Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Т. Усубалиев Қирғизистоннинг ўз ихтиёри билан Россия составига қўшилишининг юз йиллиги тўғрисида доклад қилди.

Суратларда: (юқорида, чапдан) колхоз раиси Эсонбой Усмонов, партия ташкилотининг секретари Холтурсун Пўлатов, илғор механик-ҳайдовчи Роза Жўраева ва пастда пешқадам теримчи Эргаш Умаров ўртоқлар.

А. Абалян фотолари.

ОНА ЮРТГА ТОРТИҒИМИЗ

Колхозимиз пахтакорлари йил бўйи кўзлаб келинган катта маррага етдилар. Она юртга 5400 тоннадан ортиқ «оқ олтин»ни ҳадя этдик. Бу пахта бошқармамиз йиллик планининг 11 процентини ташкил этади. Биргина шу рақамнинг ўзи колхозимиз қанчалик катта пахтакор хўжалик эканлигини кўрсатиб турибди. Ҳозирга қадар 2217 гектар ернинг ҳар гектаридан 24,5 центнердан хирмон кўтардик. Пахтани қоп-қанорсиз ташиш соҳасида эришган ютуғимиз айниқса диққатга сазовордир. План бўйича 2800 тонна ҳосилни қоп-қанорсиз ташишимиз лозим эди. Аслида эса бу рақам 5300 тоннага етказилди. Қоп-қанорсиз ташиш плани 190 процент адо этилди. Ана шу энг прогрессив усулга жуда катта эътибор берганлигимиз туфайли колхоз 21 минг сўмдан кўпроқ пулни иқтисод қилиб қолди.

Деҳқончиликнинг таомили шундайки, ким ишнинг кўзини билса, ким ҳимматини аямай меҳнат қилса, ким йил бошидан мўл ҳосил тўғрисида қайғирса, хирмон албатта баракали бўлади. Мана, ўртоқ Шакар Ғафуров бошчилик қилаётган бригадани олиб кўрайлик. Бригадир оддий аравакашдан чиққан кадр. Лекин жуда ишбилармон деҳқон. Бригада аъзолари ҳозиргача пландаги 27,8 центнер ўрнига 33 центнердан ҳосил кўтариб, йиллик топшириқни 115 процентдан ошириб юборишди. Энди ҳосилдорликни 40 центнерга етказиш учун курашишаяпти. Ўртоқ Шодмон Сувонов бошлиқ бригадада ҳам ҳосилдорлик ҳозирнинг ўзидаёқ 33 центнердан ошириб юборилди.

Ўтган йили бизнинг колхозимизга Максим Горький номидаги камқувват колхознинг 4 та бригадаси қўшилган эди. Бу бригадаларда илгари гектар бошига атиги 11 центнердан ҳосил олиб келинарди. Бу йил эса ҳар гектар ердан ҳозиргача ўрта ҳисобда 23 центнердан пахта териб олинди. Ўртоқ Қаршибой Илисбеков бошлиқ бригада йиллик планни 135 процентдан ошириб юборди. Аҳмаджон Долимов, Анорқул Худойбердиев, Ғулом Додаев ўртоқлар бошчилик қилаётган бригадаларда ҳам план анча ортиғи билан адо этилди. Шундай қилиб, бу тўртта бригада қолоқликдан чиқди.

Колхозимизнинг юки анча оғир бўлса-да, план муддатидан олдин бажарилди. Бунинг боиси шундаки, бизда йиғим-терим уюшқоқлик билан ўтказилаяпти. Тўртта участкамизда кишиларни пахта теримига жалб қилувчи штаблар туздик. Уларнинг фаолияти ҳаммамизни хурсанд қилди. 150 теримчимиз кўпмингкилограммчилар ҳаракатига қўшилди. Коммунист Эргаш Умаров ҳозиргача 10 тоннага яқин пахта териб қўйди. Гулзайнаб Қорабоева, Семизар Мавлудова, Хонзода Ҳамидова сингари ўртоқларнинг ҳар бири бугунгача эл хирмонига 8—9 минг килограммдан «оқ олтин» тўкди.

Бу йил машина теримига ҳам жиддий эътибор билан қарадик. Пахта тайёрлаш плани тўлган куни машина терими плани ҳам тўлди. «Зангори кема»ларнинг бункерларидан минг тонна пахта тўкилди. Механик-ҳайдовчилардан Роза Жўраева, Дала Аҳмедов, Владимир Шин ва бошқа ўртоқлар ўзларининг самарали меҳнатлари туфайли хирмоннинг баракасига-барака қўшдилар.

Катта ғалабага эришилган бугунги шодиёна кунда деҳқонларимизга яқиндан кўмаклашган олий ҳимматли кишиларга чин кўнглимиздан раҳмат айтмоқчимиз. Булар Чирчиқдаги медицина билим юртининг талабалари, Янгиобод шаҳрининг меҳнаткашлари, 1-«Оҳангарон» совхозининг қариялари, бир қанча мактабларнинг ўқувчиларидир. Минг раҳмат сизларга!

Ҳали далаларимизда анча-мунча ҳосил бор. Биз яна кам деганда 500 тонна пахта сотиш юзасидан зиммамизга қўшимча мажбурият олдик. Шу мажбуриятни ҳам шараф билан бажарсак, бу йил областимизнинг қарийб 2 процент пахтасини она юртга тортиқ қилган бўламиз.

Эсонбой УСМОНОВ,
Ўрта Чирчиқ ишлаб чиқариш бошқармасидаги «Ленин йўли» колхозининг раиси.

Холтурсун ПЎЛАТОВ,
партия ташкилотининг секретари.

ЯНГИ МАРРА—40 ЦЕНТНЕР

Улуғвор етти йиллигимизнинг бешинчи йили ҳам бизнинг бригадамизда қувончли натижалар билан якунланаяпти. Деҳқонларимизнинг йил бўйи тер тўкиб қилган фидокорона меҳнатлари ўз самараларини кўрсатаяпти. Маълумки бизнинг бригадамиз колхознинг энг йирик ва кўп тармоқли бригадаларидан биридир. Бу йил 465 гектар ерда деҳқончилик қилдик. Сабзавоткорларимиз салкам икки юз тонна картошка, 126 тонна полиз экинлари маҳсулотлари, 414 тоннага яқин сабзавот, 39 тонна пиёз етиштириб ўз зиммаларига олган социалистик мажбуриятларини аллақачон бажариб қўйганлар.

Пахтакорларимизчи? Улар ҳам «пахта тайёрлаш йиллик планини шараф билан бажардик» деб ғалаба рапорти бердилар. 215 гектар пахта майдонимизнинг ҳар гектаридан ўрта ҳисобда 29 центнердан «оқ олтин» кўтаришга муяссар бўлдик.

Бугунгача бригадамиз далаларидан Ватан омборига 620 тонна аъло сифатли пахта жўнатилди. Деҳқонларимиз далада қолган ҳосилни хомчўт қилиб кўриб ҳар гектар ердан яна 11 центнердан пахта териб олишга, давлатга топширилган пахта миқдорини 7 ноябрга қадар 850 тоннадан ошириб юборишга бел боғладилар.

Колхозимиздаги ўртоқ Узоқбой Эргашев бошчилик қилаётган бригада пахтакорлари ҳам биз билан бир вақтда маррага етиб келдилар. Улар гектар бошига 27 центнердан хирмон кўтаришди. Ҳозир ҳар иккала бригадада ҳам социалистик мажбурият ҳисобига «оқ олтин» териляпти.

Анвар ЭГАМНАЗАРОВ
Калинин бошқармасидаги «Қизил Ўзбекистон» колхози коммунистик меҳнат бригадасининг бошлиғи, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони.

ОЛТИН КИТОБ ҚАҲРАМОНЛАРИ

Тошкент қишлоқ область партия комитети ва область ижроия комитети машина терими мавсум нормасини ортиғи билан бажарган қуйидаги механик-ҳайдовчиларга ташаккур эълон қилдилар. Уларнинг номлари область «Олтин китоби»га ёзилди.

Нурали **БОТИРОВ** — «Чаноқ» совхозининг механик-ҳайдовчиси.

Холбўта **ВАҲОБОВ** — «Чаноқ» совхозининг механик-ҳайдовчиси.

Халқберди **ЭГАМБЕРДИЕВ** — «Чаноқ» совхозининг механик-ҳайдовчиси.

Самад **ИСЛОМОВ** — 2-«Далварзин» совхозининг механик-ҳайдовчиси.

Тўйчи **ВАЛИЕВ** — «Ўзбекистон ССР беш йиллиги» совхозининг механик-ҳайдовчиси.

Амет **АМЕТЧИК** — «Ўзбекистон ССР беш йиллиги» совхозининг механик-ҳайдовчиси.

Абдураим **ОРЗИҚУЛОВ** — «Ўзбекистон ССР беш йиллиги» совхозининг механик-ҳайдовчиси.

Абдуманноп **ҚОРАБОЕВ** — «Ўзбекистон ССР беш йиллиги» совхозининг механик-ҳайдовчиси.

Ҳайри **ИСМАТУЛЛАЕВ** — «Ўзбекистон ССР беш йиллиги» совхозининг механик-ҳайдовчиси.

Нусрат **ИБРИШ** — «Ўзбекистон ССР беш йиллиги» совхозининг механик-ҳайдовчиси.

Исмоил **ХУСАМЕТ** — «Ўзбекистон ССР беш йиллиги» совхозининг механик-ҳайдовчиси.

Ҳамрам **ХУДОЙНАЗАРОВ** — «Ўзбекистон ССР беш йиллиги» совхозининг механик-ҳайдовчиси.

Маъмур **РАСУЛЕВ** — «Ўзбекистон ССР беш йиллиги» совхозининг механик-ҳайдовчиси.

Цейлон Бош Министри Совет Иттифоқидан жўнаб кетди

Совет ҳукуматининг таклифига биноан расмий визит билан СССР да меҳмон бўлиб турган Цейлон Бош Министри, мудофаа ва ташқи ишлар министри Сиримаво Р. Д. Бандаранаике хоним, 31 октябрь куни эрталаб махсус самолетда Тошкентдан Коломбога жўнаб кетди. Цейлон мудофаа ва ташқи ишлар министрлигининг доимий секретари Н. К. Диас, Бош Министрнинг расмий секретари Р. Б. Виракун, Бош Министрнинг шахсий секретари М. Ратватте ва цейлонлик бошқа меҳмонлар у билан бирга жўнаб кетишди. Совет Иттифоқининг Цейлондаги элчиси Н. Я. Тараканов ҳам ана шу самолетда жўнаб кетди.

Ҳурматли меҳмонларни республика партия ва ҳукумат раҳбарлари самимий узатиб қолдилар. (ЎзТАГ).

ҚИШЛОҚ МУХБИРЛАРИНИНГ ОММАВИЙ РЕЙДЛАРИ

Дон — Ватан, халқ бойлиги, коммунизм дастурхонининг безаги. Мўл-кўлчилик, эл-юрт ноз-неъмати ҳам шу донимиздан. Демак, донни кўп етиштириш мамлакатимиз учун шунча муҳим ва зарурдир. Шу сабабли қадрдонимиз Н. С. Хрущев дон хўжалигини кескин суръатда юксалтириш ҳаётий масала деб айтмоқда. У Ўрта Осиё республикаларини, шу жумладан Ўзбекистонни ҳам пахта, ҳам дон етиштирувчи асосий районлардан бирига айлантириш масаласини сира кечиктириб бўлмайдиган муҳим вазифа қилиб қўйди.

Суғориладиган ерларда дон хўжалигини ривожлантириш айниқса зарурдир. КПСС Марказий Комитетининг Ўрта Осиё бюроси шу масалани алоҳида кўриб чиқиб, «Сельская жизнь» газетасининг шу йил 1 ноябрдан 1 декабргача қишлоқ мухбирларининг рейдини ўтказиш тўғрисидаги таклифини қабул қилди. Бу ташаббусни «Қизил Ўзбекистон», «Правда Востока» ва республикамиздаги бошқа газеталар ҳам бирдамлик билан қўллаб-қувватладилар.

Қишлоқ мухбирларининг оммавий рейдларини ўтказишдан мақсад кузги экинлар экишнинг боришини ва суғориладиган ерларда дон ҳамда бошқа экинлар етиштиришни кескин суръатда оширишга қаратилган кузги-қишки тадбирларнинг қандай амалга ошаётганлигини текширишдир. Матбуот традицияларида кенг ривожланган бундай рейдларнинг ўтказилиши умумий ишимизга катта фойда етказади. Қишлоқ область ва ишлаб чиқариш бошқарма партия комитетлари ва газета редакцияларининг вазифаси ана шу рейдларни уюшқоқлик билан ўтказишдан, бу рейдларга қишлоқ хўжалиги мутахассисларини, колхоз, совхоз ишлаб чиқариши илғорларини, қишлоқ мухбирлари, мухбирлар постларининг аъзоларини актив жалб этишдир. Рейд бригадалари ўз ишларида кузги экишнинг сон ва сифат жиҳатдан қай даражада бораётганлигини, кузги шудгорни, ўғитларнинг тўпланиши ва далага чиқариб тўкилишини, техника воситалари ремонтининг нечоғли бораётганлигини, янги ерларни очиш суръатларини, яхоб суви бериш ва бошқа тадбирларнинг қандай ўтказилаётганлигини чуқур ва атрофлича текширишдир.

Рейд бригадалари аниқлаган нуқсонларни ўз вақтида бартараф этиш ва бу текширишларда илгари сурилган таклифларни, қимматли маслаҳатларни амалга ошириш қишлоқ партия ташкилотларининг муҳим вазифасидир. Газета редакциялари рейд бригадаларининг текшириш материалларини мунтазам суратда ёритиб боришга даъват этилгандирлар. Қишлоқларда ўтказиладиган мухбирларнинг оммавий рейдлари, ҳеч шубҳасиз, дон экинларини муваффақиятли экиб олиш ва шу маҳсулотни кўп етиштириш соҳасида муҳим роль ўйнайди.

ХИРМОНГА БАРАКА — 31

ОКТЯБРГАЧА

Областимизда пахта тайёрлашнинг бориши

Планга нисбатан процент ҳисобида: 1-устун — бошқармалар. иккинчиси — кунлик ўсиш, учинчиси — мавсум бошидан, тўртинчиси — машина териминиг бир кунлиги, бешинчиси — машина теримининг жами, олтинчиси — қоп-қанорсиз ташиш

Оққўрғон	1,04	108,21	0,33	133,14	140,5
Юқори Чирчиқ	1,01	95,76	—	63,36	108,4
Ўрта Чирчиқ	0,90	90,91	0,33	77,29	117,5
Янгийўл	0,98	84,91	1,63	81,38	112,9
Бўка	1,35	84,17	0,46	84,24	110,7
Калинин	1,24	79,60	1,09	57,91	101,1
Бекобод	0,94	76,20	0,23	68,44	97,4
Область бўйича	1,06	88,78	0,52	88,54	114,8

КПСС ПРОГРАММАСИНИНГ ИККИ ЙИЛЛИГИГА

КПСС—ИЖОДИЙ МАРКСИЗМ ПАРТИЯСИ

Партиямизнинг КПСС XXII съездида қабул қилинган Программасида ҳозирги даврнинг мазмуни чинакам илмий позицияларда туриб чуқур ва атрофлича очиб берилди, социал революция ва пролетариат диктатурасини курашиб қўлга киритиш йўллари тадқиқ қилинган; ишчилар синфи умумдемократик ва социалистик вазифаларининг нисбати белгилаб берилган: социализм кучлари билан миллий озодлик ҳаракатининг иттифоқи тўғрисидаги ленинча таълимот ишлаб чиқилган.

Партия ленинча таълимотнинг руҳига асосланиб, СССРда коммунистик жамият қурилишининг энг муҳим проблемаларини ижодий тарзда ишлаб чиқди. Партия коммунизм моддий техника базасини яратиш, коммунистик ижтимоий муносабатларни ривожлантириш, янги одамни тарбиялашнинг конкрет йўлларини белгилаб олди.

Жаҳоннинг ҳамма қисмларидаги миллион-миллион марксчи-ленинчилар КПСС XXII съезди ҳужжатларида, партиянинг янги Программасида марксизм-ленинизм методологиясини ижтимоий ҳаётдаги конкрет ҳодисаларни анализ қилишга моҳирлик билан татбиқ этиш, кенг равишда дадил ижодий тафаккур юритиш, марксча-ленинча фанни янада ривожлантириш намунасини кўрдилар. Партиямиз илгари сурган янги назарий хулосалар ва қоидаларнинг тўғрилигини, уларнинг марксизм-ленинизм революцион принципларига, меҳнаткашларнинг туб манфаатларига мос бўлиб тушганлигини ҳамма эътироф этди. Ана шу хулосалар жаҳондаги революцион процесснинг ривожига, халқларнинг тақдирига шак-шубҳасиз ғоят катта ижобий таъсир ўтказмоқда.

Фақат Хитой раҳбарларигина бундай хулосага қўшилмай, антимарксистик нуқтаи назарга амал қилмоқдалар. Пекиндаги арбоблар эндиликда партиямиз XX ва XXII съездларининг қарорларини қоралашга, гўё ана шу съездлар ҳамма энг муҳим масалаларда ленинизмдан чекиниб, оппортунизмга тушиб қолди, деб исботлашга уринмоқдалар. Бунда Хитой Коммунистик партиясидаги догматиклар бирон ишонарли далил-исботлар келтира олмай, бунинг ўрнига беҳисоб ҳақоратомуз ибораларни, дудмал кинояларни ва ҳатто КПСС билан бошқа коммунистик ва ишчи партиялар шаънига ошкора дўқ-пўписаларни ишлатишга ҳаракат қилмоқдалар.

Хитой догматиклари ижодий марксизм-ленинизмдан чекиниб, программамизнинг КПСС ишчилар синфи партиясидан бутун халқ партиясига айланганлиги тўғрисидаги хулосасини рад этдилар.

Ўз-ўзидан маълумки, бунга асос қилиб кўрсатилаётган важларнинг Пекин назариётчилари шу қадар жонбозлик ва мақтанчоқлик билан садоқат изҳор қилаётган марксизм-ленинизмнинг революцион принципларига ҳеч қандай алоқаси йўқ. Улар ўз позициясини қандай революцион гаплар билан ниқобламасинлар, уларнинг позициясида авангардчилик, улуғ давлат интилишлари, миллий худбинлик, авантюристик ҳаракатлар, ҳамма коммунистик ва ишчи партияларга раҳбарлик қилиш ҳақидаги асоссиз даъволар жуда яққол бўртиб кўринмоқда. Буларнинг ҳаммаси эса марксизм-ленинизмнинг асл моҳиятига ғоят ётлиги ва шу сабабдан асл революционерлар учун номуносиб бир иш эканлиги маълумдир.

Хитой арбобларини ана шундай хато ва хатарли йўлга олиб келган сабаблар орасида, аввало, уларнинг марксча-ленинча назарияга догматиклик билан қараётганликлари, марксча-ленинча назариянинг жонли руҳини тушунмаётганликлари ёки тушунишни истамаётганликлари кўзга ташланиб туради. Тўла асос билан айтиш мумкинки, Хитой раҳбарларининг айби билан халқаро коммунистик ҳаракатда авж олиб кетган очиқ мунозарада икки метод, революцион назарияга нисбатан бир-бирига очиқдан-очиқ қарама-қарши икки муносабат — ижодий ва догматик муносабат бир-бирига тўқнаш келди.

КПСС ҳамда бошқа коммунистик ва ишчи партиялар **ижодий** муносабатнинг изчил тарафдорлари ва ифодачилари бўлиб, Хитой Коммунистик партиясининг раҳбарлари **догматик** муносабатнинг мухлислари бўлиб майдонга чиқмоқдалар.

Бизнинг партиямиз, башарти, бирон назарий формула турмушга зид келиб қолган бўлса, уни дангал улоқтириб ташлаш ҳамда уни мазкур вазиятга мувофиқ бўлган янги илмий муҳокама билан алмаштириш керак деган фикрга асосланмоқда. Хитой раҳбарлари бундай йўлни тан олмаяптилар. Улар буни «ревизионизм» деб билиб, кеча тўғри бўлган ва бугун тўғри бўлмай қолган эски нарсаларга қаттиқ ёпишиб олаяптилар.

Жаҳон термоядро урушининг олдини олиш мумкинлиги сингари ҳозирги замоннинг туб ва энг ўткир масаласини олиб кўрайлик. КПССнинг кучлар реал нисбатини ҳисобга олишга асосланган хулосасида бундай дейилади: бизнинг давримизда давлатлар ўртасида уруш фатал суратда муқаррар эмас, жаҳон урушининг олдини олиш мумкин ва керак. Хитой раҳбарларининг бундан кўп йиллар муқаддам тамомила бошқача тарихий вазиятда таърифланган назарий муҳокамаларга асосланувчи хулосасида бундай дейилади: ҳали империализм мавжуд экан, урушларнинг бўлиши муқаррардир; империализмга барҳам бермасдан туриб, урушларга барҳам бериб бўлмайди.

Бир қарашда ана шу хулосалар ўртасидаги тафовут қандайдир мавҳумий, схоластик характерга эгадек ва, сирасини айтганда, бунинг учун жиғи бийрон бўлиб юришнинг ҳожати йўқдек кўриниши мумкин. Лекин иш аслида бундай эмас. Партия сиёсатининг характери, мазмуни ҳам ана шу сиёсатга бу хулосаларнинг қайси бири асос қилиб олинишига боғлиқдир.

Партиямизнинг хулосаси тинчлик учун, урушнинг олдини олиш учун курашнинг муваффақиятига ишонч туғдирмоқда, бу эса курашувчиларнинг кучларига ўн чандон куч қўшиб юбормоқда, халқларни активлаштирмоқда. Хитой раҳбарларининг хулосаси фақат умидсизлик ва забунлик туйғуларини туғдириши, оммани пассивлик ва бепарволик йўлига солиб юбориши мумкин. Башарти урушнинг олдини олиш мумкин бўлса, демак, КПСС таклиф қилаётганидек, бунинг учун ҳамма воситалардан фойдаланиш, тинчлик учун, социал тузуми турлича бўлган давлатларнинг тинч-тотув яшаши учун курашни коммунистик ва ишчи партиялар ташқи сиёсатининг бош йўли, стратегик вазифаси, деб ҳисоблаш керак. Башарти, урушнинг олдини олиб бўлмаса, демак, Хитой раҳбарлари таклиф қилаётганидек, «тиғга қарши тиғ кўтариш» сиёсатини, яъни урушга тайёргарлик кўриш, зўр бериб қуролланиш, халқаро вазиятни кескинлаштириш сиёсатини юргизиш лозим. Халқлар эса, бундай сиёсатни қувватламайдилар, чунки бундай сиёсат уларнинг ҳаётий манфаатларига зиддир.

Ҳозирги вақтда партиямиз фаолиятининг ҳамма жиҳатлари — сиёсий, идеологик, ташкилий жиҳатлари жонли ижодкорликдан иборат ленинча файзбахш руҳ билан суғорилгандир. Ҳамма жойда «ҳар қандай ўлакса»ларга, ўзининг, прогрессив аҳамиятини йўқотиб қўйган жамики нарсаларга барҳам берилмоқда: янги вазиятга ва шу вазиятдан келиб чиқаётган вазифаларга ғоят мос бўлиб тушадиган иш формалари ва методлари актив равишда қидириб топилмоқда. Хўжалик ва маданий қурилишга раҳбарликни такомиллаштириш, жуда кенг халқ оммасини давлат ишларини бевосита бошқаришга жалб қилиш, социалистик демократияни янада ривожлантириш соҳасида катта-катта тадбирлар амалга оширилди ва оширилмоқда.

Саноат ва қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини ривожлантириш, меҳнат унумдорлигини узлуксиз ошира боришни таъминлаш масалалари партия ташкилотлари ва улардаги раҳбарлик органларининг диққат марказига қўйилди. Бу эса, фақат совет халқининг туб манфаатларига эмас, балки жаҳон революцион ҳаракатининг манфаатларига ҳам мос бўлиб тушмоқда. Ленининг биз асосан ўзимизнинг хўжалик сиёсатимиз билан халқаро революцияга таъсир ўтказамиз, бутун дунё миқёсида кураш ана шу соҳага кўчирилади, деган кўрсатмасини партия бир дақиқа ҳам унутмайди. Партия ўзининг раҳбар кадрларидан, барча коммунистлардан амалий фаолиятда марксча-ленинча назарияни ижодий қўллана билишни талаб қилмоқда. Уларнинг энг муҳим вазифаси — ҳар бир корхона, колхоз, совхознинг ишлаб чиқаришни ривожлантириш планларини бешак бажаришига, маҳсулот ишлаб чиқаришни кўпайтириш ва маҳсулот сифатини яхшилашга эришишдан иборат. Назарий қоидалар қанчалик тўғри тушунилиб, амалга оширилаётганини ўлчайдиган асосий мезон — конкрет ишлар, ишнинг амалий натижалари, экономика ва маданиятни янада юксалтиришдаги ютуқлардир.

Ижодий марксизм-ленинизмга чексиз садоқат — коммунистик қурилишдаги ҳамма вазифаларни муваффақиятли ҳал этишнинг энг мустаҳкам гаровидир.

Н. ЛОМАКИН.

СОВЕТ КАСАБА СОЮЗЛАРИНИНГ XIII СЪЕЗДИ

Съездлар саройининг кенг фойелари чароғон. Кўп делегатлар мажлис бошланишидан анча илгари бу ерга келишган.

Иккинчи қўнғироқ чалинади. Минглаб кишилар зиналардан ва жуда кўп эскалаторлардан мажлислар залига кирадилар.

— Съезд ишини давом эттирамиз, — деб эълон қилади раислик қилувчи.

Ленинградлик делегат, унинг кетидан Белоруссия вакили минбарга чиқади. Министрдан сўнг совхоз ходими сўзга чиқади. Нотиқлар — ҳар хил кишилар, касаба союз жамоатчилиги турли қатламларининг вакиллари. Буларнинг нутқлари ягона бир фикр билан, Ленин «коммунизм мактаби» деб баҳо берган совет касаба союзлари янги жамият қурилишида, совет кишиларининг ҳаётини янада фаровон ва бахтиёр қилишда тағин ҳам активроқ иштирок этиши учун, халқаро алоқалар мустаҳкамланиб бориши, ер юзида тинчлик ва дўстлик тобора мустаҳкамланиши учун ҳамма чорани кўриши керак, деган фикр билан суғорилгандир.

Ленинград вакили А. Слепухин ана шу ҳақда гапирди.

Бизнинг мамлакатимизда саноат корхоналарининг коллективларигина эмас, балки совхозлар ҳам энг юқори меҳнат унумдорлигига эришишга ҳаракат қилмоқдалар. Иваново областидаги «Шуйский» совхози бригада бошлиғининг ёрдамчиси З. Заботина намунали фактларни келтирди.

— Биз, қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари, — дейди у, — мўл-кўлчилик дастурхонига қўшадиган ҳиссамиз — қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштиришни кўпайтиришдан иборат эканлигини яхши тушунамиз.

Ҳамма ишларда хотин-қизлар энг актив қатнашмоқда. Делегатлар Ашхободдан келган тўқувчи Э. Овезованинг қисқа, аммо жуда мазмундор нутқини завқ билан тингладилар. В. Гагановaнинг издоши Э. Овезова ишлаб чиқаришдаги катта муваффақиятлари учун Социалистик Меҳнат Қаҳрамони унвонини олишга муяссар бўлди. У раҳбарлик қилаётган коммунистик меҳнат бригадаси ишлаб чиқариш планини 108 процент бажармоқда.

Архангельск областидан ўрмон хўжалигининг бригада бошлиғи М. Яковлев сўзга чиқади.

— Съезд шарафига бригадамиз етти йиллик пландан ташқари 22 минг кубометр ёғочни складга жўнатганлигини маълум қилиш билан хурсандман деди, у. Нотиқ кўпгина ҳаққоний танқидий мулоҳазаларини айтди.

Залда тез-тез қарсаклар янграб туради. Мана ҳозир ҳам залнинг бир бошидан иккинчи бошигача қарсаклар эшитилади. Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Г. Масленников пойтахт меҳнаткашлари ва Москванинг тўрт миллион кишилик касаба союз ташкилоти номидан съезд қатнашчиларини ва меҳмонларини табрикламоқда.

Граждан касби металлург бўлган космонавт Юрий Гагарин съезд қатнашчиларини космонавтлар номидан самимий табриклайди.

Съезд халқаро форумга айланмоқда. Чет эллардан келган меҳмонларнинг сўзлари съездга ана шундай мазмун бермоқда. Умум Хитой касаба союзлари федерациясининг секретари Чжао Гоцзян Совет Иттифоқи ишчилар синфига ва барча меҳнаткашларига қизғин табрик сўзлари билан мурожаат қилди. Хитой ишчилари ва бутун хитой халқи номидан янги муваффақиятлар тилади. Польша касаба союзларининг вакили, касаба союзлари марказий советининг раиси Игнаци Лога-Совиньский поляк ва рус халқларининг қардошлиги символи сифатида Юлиан Мархлевскийнинг скульптура портретини президиумга топширди. Болгария касаба союзлари номидан Георгий Димитровнинг улуғ В. И. Ленин билан биринчи учрашуви тасвирланган скульптура топширилади.

Ким сўзга чиқмасин, Бенуа Фрашон (Франция) ёки Франтишек Зупка (Чехословакия), Герберт Варнке (Германия Демократик Республикаси), Лючано Лама (Италия) ёки Стоян Гюров (Болгария), — уларнинг ҳар қайсиси совет халқига коммунизм қурилишида, тинчлик учун курашда янги муваффақиятлар тиладилар.

Касаба союзлар съездининг 30 октябрдаги эрталабки мажлиси съездга чет эллардан келган янги меҳмонлар тўғрисида ахборотлар беришдан бошланди. Съезддагилар Ҳиндистон, Шимолий Родезия, Адан, Швеция вакилларини қизғин қарсаклар билан табриклаб кутиб олдилар. Ҳозир касаба союзлар съездида жаҳондаги қарийб 90 мамлакатдан келган 200 дан кўпроқ делегат иштирок қилмоқда.

Музокаралар давом этади. Меҳнаткашларнинг вакиллари коммунистик жамият қуришни авж олдириш даврида касаба союзлар олдида турган конкрет вазифаларни коллектив бўлиб белгилаб олмоқдалар. Ишчилар, касаба союз арбоблари, совхозларнинг намояндалари, олимлар, давлат арбоблари бирин-кетин минбарга чиқадилар.

Красноярск гидроэлектростанциясининг қурувчиларидан бири бўлган Н. Смелконинг айтган гапларини тўлқинланмай эшитиш мумкинми, ахир.

— Мен, — дейди у, — Сибирга Ставрополдан келганман. Танамдаги ғайратдан бошқа ҳеч нимам йўқ эди.

Н. Смелко сингари миллионлаб кишилар Дивногорск ва Краснодарда, Запорожье ва Ивановода, Рига ва Горькийда, Олмаота ва Свердловскда, кейинги тўрт ярим йил ичида бино қилинган тўрт мингта йирик саноат корхоналарида ишлаб турибди. СССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари И. Новиков съездга мана шу қурилишлар тўғрисида гапириб берди. Совет мамлакати, — деди у, — «жуда катта қурилиш майдони»га айланган, деди.

Худди шунингдек бизнинг мамлакатимиз жуда улкан илмий лаборатория ҳам бўлиб қолган. Олимлар халқ хўжалигининг ҳамма соҳаларига ғоят катта ҳисса қўшмоқдалар. Шунинг учун ҳам съезд делегатлари СССР Фанлар академиясининг президенти М. Келдишнинг минбарга чиқишини жуда ҳам қизғин кутиб олдилар.

Қирғизистон ССР касаба союзлари делегацияси учун бугун катта байрам. Республика Россия составига ўз ихтиёри билан қўшилган куннинг юз йиллигини нишонламоқда. Раислик қилувчи Қирғизистон касаба союз делегациясини съезд қатнашчилари номидан мана шу катта байрам билан табриклаганида ҳамма унинг сўзларини узоқ ва гулдурос олқишлар билан кутиб олди. Шу пайтда залда:

— Яшасин СССР халқларининг дўстлиги!

— Рус халқига — ура! — деган хитоблар янгради.

Делегатлар Т. Болтагулов (Қирғизистон), С. Полимбетов (Қозоғистон), К. Дадашев (Озарбайжон), А. Копилова (Краснодар ўлкаси) ўз нутқларида касаба союзларнинг иш практикасидаги энг актуал масалаларни кўтариб чиқдилар.

Маиший ва тарбиявий ишларга касаба союзларнинг эътиборини кучайтириш тўғрисида кўп гапирилди. СССР Соғлиқни сақлаш министри С. Курашов жуда мароқли маълумотларни айтиб берди. СССРда ўртача умр 70 ёшга етди. Мамлакатда аҳолининг ҳар йилги табиий кўпайиши қарийб 3,5 миллион кишига етади. Совет Иттифоқи жаҳонда туғилиш энг кўп бўлган ва ўлиш энг кам бўлган мамлакатдир.

Съезддагилар чет эллардан келган меҳмонларнинг нутқларини зўр эътибор бериб тингладилар. Уларнинг кўплари совет касаба союзларининг тажрибаси, мана шу съезднинг ўзи биз учун энг яхши университет, деб таъкидлашди. Монголия, Корея Халқ Демократик Республикаси, Югославия, Кипр ва бошқа мамлакатлар касаба союзларининг вакиллари сўзга чиқдилар. Делегатлар революцион Куба меҳнаткашлари касаба союз маркази ижроия комитетининг аъзоси Мария де Лос Анхелес Периуни самимият билан кутиб олдилар.

— Совет касаба союзлари, деди у, партия билан монолит бўлиб боғланган жанговар ташкилотдир, омманинг ижодий қобилиятларини ривожлантираётган, ўзининг халқаро муносабатларини бирдамлик ва пролетар интернационализми асосида қураётган улуғ коммунистик тарбия мактабидир.

Кубадан келган меҳмон совет халқига, Коммунистик партияга табиий офат оқибатларини тугатишда кўрсатган ёрдамлари учун кубаликларнинг ташаккурини изҳор қилганида унинг бу сўзларини залдагиларнинг ҳаммаси қарсаклар билан кутиб олди.

Меҳмонлардан сўнг минбарга яна делегатлар, касаба союз ва давлат арбоблари чиқиб гапиришди. СССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари, СССР Олий Халқ хўжалиги кенгашининг раиси Д. Устинов хўжалик планларининг қандай бажарилаётганлигини, техника тараққиёти планларини съездга батафсил гапириб берди. У, етти йиллик топшириқларини бажаришга меҳнаткашларни сафарбар қилишда, коммунизмнинг моддий-техника базасини вужудга келтиришда касаба союзларнинг роли ғоят катта эканлигини уқтириб ўтди.

Съезд бошланганидан бери ўтган уч кун ичида 50 дан кўпроқ нотиқ сўзга чиқди. Бугунги мажлисда охирги «нотиқлар»дан бири профессионал техника билим юртларида тарбияланувчиларнинг делегацияси бўлди. Уларнинг чиқиши ажойиб манзарани ташкил этди: Ёшларнинг:

— Коммунизм сари Ленин йўлидан борамиз! — деган қудратли хитоби зални янгратди.

А. РОМАНОВ.
(ТАСС махсус мухбири).
30 октябрь.

1-пойафзал фабрикасининг меҳнатсевар коллективи байрамолди мусобақасини тобора қизитиб янги-янги ютуқларни қўлга киритмоқдалар. Суратда: фабрика касаба союз ташкилотининг раиси ўртоқ А. Абдуллаев цех касаба союз комитетларининг раислари билан социалистик мусобақа натижаларини муҳокама қилмоқда.

В. Салов фотоси.

10 ОЙЛИК ПЛАН БАЖАРИЛДИ

Тошкент ипакчилик фабрикаси ишчилари, инженер-техник ходимлари улуғ айём — Октябрь байрамини ёруғ юз билан кутиб олмоқдалар.

КПСС Марказий Комитетининг Октябрь Чақириқларидан руҳланган коллектив куни кеча катта муваффақиятни қўлга киритди: ялпи маҳсулот ишлаб чиқариш 10 ойлик плани муддатидан анча олдин шараф билан бажарилди. Пиллачилик участкасида намунали меҳнат қилаётган Эргашев, Абдуллаев, Ҳолмуҳамедов ўртоқлар раҳбарлигидаги коммунистик меҳнат бригадалари аъзолари бу зафарга, айниқса, катта улуш қўшдилар. Улар 10 ойлик топшириқни аллақачон адо этиб қўйишган.

Ишчан корхона меҳнаткашлари шу кунларда яна ҳам зўр ғайрат билан меҳнат қилишмоқда.

МУРУВВАТ

Бичиқчилик цехи. Хонага қуёшнинг ёрқин нурлари тушиб турибди. Айни қизғин иш пайти. Тартиб билан тизиб қўйилган иш столлари устидаги газ-газ шойи, капрон ва бошқа турли хил газламалар кўзга ташланади. Қўлларига қайчи, метр ва андозалар тутган қирққа яқин хотин-қиз ана шу нафис газмоллардан чиройли, бежирим кийим-кечаклар бичишаяпти. Уларнинг чаққон ва дадил ҳаракатларини кўриб, кўз қувонади.

Цехда турли миллат вакиллари, ёшлар, пенсия ёшига бориб қолган кексалар ҳам ишлашади. Иноқ бу коллективнинг аъзолари бир-бирларига жуда ғамхўр ва ҳамкор. Ўз нормасини бажармаётган бирон ишчи йўқ. Шогирдлар усталардан, кексалар ёшлардан қолишмасликка ҳаракат қилишади. Улар доим ишнинг сифатли бўлиши учун курашишади. Шунинг учун ҳамки, бажарган ишлардан ҳеч бир ками-кўст тополмайсиз.

Цехда пешқадам бичиқчилар кўплаб топилади. С. Финкерт, В. Макрушина, Р. Нуждова, М. Таюпова, Н. Ғуломова ва бошқалар шулар жумласидандир. Улар иш нормаларини доимо 130—150 процентдан адо этишади.

Фабриканинг бошқа цехларида ҳам виждонан меҳнат қилаётган чеварлар оз эмас. М. Тўйчиева, Н. Валиева, Л. Зюзина, П. Курган, М. Бернштейн, М. Фахриддинова ўртоқлар сингари тажрибали тикувчилар смена топшириғини 120-140 процентдан бажаришаяпти. Ипни калавалаш цехининг ишчиси Пошша Султонова, мастер ёрдамчиси Леонид Комиссаров ва ипни ғалтакка ўраш цехининг ишчиси Абдулхай Рустамовларнинг номларини фахр билан тилга олишади, фабрикада. Улар ажойиб мурувват кўрсатишаяпти.

Фабрика ойлик планларини мунтазам бажариб келаяпти. Ўн ойлик план муваффақиятли адо этилди. Пландагига қўшимча ўнларча минг сўмлик маҳсулот ишлаб чиқарилди. Меҳнат унумдорлиги тобора ошиб бораяпти. Бунга фабрикани маълум маҳсулот ишлаб чиқариш бўйича ихтисослаштириш, иш процессларини конвейерлаштириш туфайли эришилмоқда. ноябрь ойида цехлардаги ҳамма иш процесслари тўла конвейерлаштирилади.

Яқинда фабрика коллективи ўз имкониятларини ҳисоблаб чиқиб, маҳсулот ишлаб чиқариш бўйича йиллик планни муддатидан анча илгари дўндириш юзасидан оширилган мажбурият қабул қилди.

Фабрика чеварлари шу кунларда партиямиз Марказий Комитети Октябрь Чақириқларига жавобан иш суръатини янада тезлаштириб юбордилар.

М. ҲОЛМУҲАМЕДОВА,
Н. ҲИКМАТУЛЛАЕВ,
Тошкент тўқимачилик-трикотаж фабрикаси.

ҚУРУВЧИЛАР СОВҒАСИ

Пойтахтимизнинг ТашГРЭС микрорайонида 280 ўринли янги меҳмонхона ва болалар боғчаси бинолари қурилиши тугалланиб, фойдаланишга топширилди. Бу — ТашГРЭС 3-қурилиш участкаси азамат бинокорларининг байрам туҳфаларидир. Иши билан сўзи бир аҳил коллектив ҳозир 60 ва 120 хоналик турар-жой бинолари ва 250 кишига медицина хизмати кўрсатувчи шифохона қурилишини тугаллаш арафасида турибдилар.

А. РАИМБОЕВ.

БАЙРАМ ШАРАФИГА

Ўзбекистон трактор-йиғув заводи коллективи Улуғ Октябрь байрами шарафига бошланган социалистик мусобақага қўшилиб, меҳнатда янги муваффақиятларга эришмоқда.

Яқинда 10-механика цехи ишчилари ўз зиммаларига олган мажбуриятларини шараф билан бажардилар. Октябрь ойи охиригача пландан ташқари 54 та СА-6А ва 54 та УВСМ 4-02 узелларини тайёрлашга эришишди. Шунингдек запас қисмлар ва цехда ишлаб чиқарилаётган барча хил деталлардан ҳам пландан ташқари 54 комплект тайёрлаб қўйдилар. Шу кунларда йиғувчи слесарь Ф. Парвозов, токарлар Р. Сапуков, И. Салтиков каби илғор ишчилар смена нормаларини 1,5—2 баравардан ошириб бажариб, сўзлари устидан чиқмоқдалар.

Ташаббускор цех коллективи корхонанинг 4, 5 ва 12-цехлари ишчиларини социалистик мусобақага чақирди.

С. ТУЛАЕВ,
«Тошкент ҳақиқати»нинг штатсиз мухбири.

ЧИРЧИҚ ЯНГИЛИКЛАРИ

МАЛАКА ОШИРИШ КУРСИ

Тошкент область савдо бўлими Чирчиқ шаҳрида саноат моллари билан савдо қилувчи ходимларнинг бир ойлик малака ошириш курсини очган эди. Бу курсга областнинг турли шаҳар ва районларидан 60 га яқин савдо ходими келиб ўқиди. Ўқишлар муваффақиятли якунланди.

Т. Сихарулидзе.

МУДДАТИДАН ИЛГАРИ

Шаҳардаги 160-қурилиш трестининг 228-УНР қурувчилари икки қаватли янги туғруқхона биносини муддатидан илгари фойдаланишга топширдилар. Замонавий асбоб-ускуналар билан таъминланган 80 ўринли бу туғруқхонада ҳозирнинг ўзидаёқ 50 дан ортиқ «янги меҳмон» дунёга келди.

Т. Ўрунов.

Суратда сизга кулиб боқиб турган бу йигит Тоштемир Абдуллаев. У Ўзбекистон металлургия заводининг прокат цехида жавлон уриб, Улуғ Октябрнинг 46 йиллик байрами кунини меҳнатда муносиб совғалар билан кутиб олиш учун бошланган социалистик мусобақага қўшилиб смена топшириғини 110—115 процентдан ошириб адо этмоқда.

А. Тўраев фотоси.

ВАЪДАБОЗЛАР

Икки шофёр Виставка кўчасидан гаплашиб борарди.

— Абдуллажон, маҳаллангиздаги бензин колонкаси ишга тушдими?

— Э, оғайни у ҳали-бери ишга тушмайдиганга ўхшайди.

— Қўйинг-е, наҳотки икки йилдан буён битмаса.

— Ҳа, шундоқ. Ишонмасангиз мана, яқинлашиб қолдик. Ўз кўзингиз билан кўрасиз.

Бензин колонкаси қурилаётган майдон. У ер, бу ерга омонат ўрнатилган, ойналари синиқ бензин ўлчагичларни, ҳисобга олмаса бошқа ҳечнима йўқ. Асфальтланган йўлкалардан кўм-кўк ўт кўкариб ётибди. Маҳалла болаларининг шовқин-сурони қулоқни батанг қилади. Улар колонка территориясидаги ўйдим-чуқурларда бекинмачоқ ўйнашаётир. Нарироқда эса бир тўда болалар нимадир юмалатиб юришибди.

— У нима, бочками?

— У бензин тутгич, биласизми, машиналарга бензин қуяётганда тўкилган-сочилган бензинларни ифлос сувлардан ажратиб оладиган аппарат, нақд янги пулда 111 сўм туради. «Хой болалар, тепманглар унга, бузасизлар!» хитоб қилади бояги киши.

— Бу колонкани қайси ташкилот қуряптийкин?

— Э, бунинг тарихи узун, ошнам. 1962 йил ёзида шу майдонга қурилиш материаллари — шағал, цемент тўкишди. Ҳа деганда иш бошланавермагач заказчи ташкилот билан пудратчи ташкилот вакиллари анчагина нари-берига боришди.

— Заказчи ким-у, пудратчи ким бўлди?

— Заказчи Тошкент шаҳар бензин тарқатиш конторaси, пудратчи эса 159-қурилиш трестининг 7-бошқармаси. Мен буларнинг анчагина жанжаллари устида бўлиб ҳамма воқеадан хабардорман.

— Бу қурилиш 1962 йил 1 июлда бошланиб, 26 декабрда битказилиши лозим эди. Бироқ мана 1963 йил ҳам тамом бўляпти, ҳалигача колонка ишга тушгани йўқ.

Пудратчилар тушмагур жуда инсофсизлик билан ишлашмоқда. Хўв, анови ҳар бири 3—5 тоннадан келадиган бетонларни кўрдингизми? Ўшалар ерни ковлаб қуйилган эди. Лойиҳага мос келмагач яна ердан кавлаб олинди, шунча меҳнат сарфланмади, унга.

1962 йили бор-йўғи 22 процент иш битди. У ҳам ниҳоятда сифатсиз. Манави бензин ўлчагичларнинг пойдеворига цементли қоришма ўрнига лой ишлатишган. Йўлкалар кўчиб ётибди. Аппаратлар ердан 30 сантиметр баланд бўлиши керак эди. Улар эса ер билан баравар.

— Мана, диспетчер ўтирадиган хона: ҳамроҳини бошлаб киради Абдуллажон — кўргин деразанинг бири баланд, иккинчиси паст. Ғиштлар кўчиб ётибди.

— Бензин ўтга ўч нарса, — давом этади у, — сағал учқун чиқса борми, ҳаммаёқ портлайди. Шуни билатуриб монтёрлар мана бу кабелларни очиқ ташлаб кетишган. Нимасини айтасиз, ҳатто бетон қуйилган опалубкалар ҳам олиб ташланмаган.

— Заказчилар ҳам тоза беғам одамлар экан-да. Шартта трест бошлиғининг олдига боришмайдими?

— Э. трест дейсиз-а, улар министрликкача боришган. Собиқ республика Қурилиш министрининг ўринбосари ўртоқ Х. Носиров 6186/01 рақамли хатида объектни 1962 йил декабрига қолдирмасдан битказилади, деб ваъда берди. Контора бошлиғи ўртоқ Т. Шарипов ҳа деб бoравергач трест бошқарувчиси ўртоқ П. Абросимов у билан гапиришмайдиган бўлиб қолди. 7-қурилиш бошқармаси бошлиғи Гавриличенко ва унинг ўринбосари Павлов ўртоқлар бўлса жуда катта ваъдабоз чиқиб қолишди. Эрта кел, индин келдан чарчашмаяпти.

Куни кеча контора бошлиғи ўртоқ Т. Шарипов «Главташкентстрой»нинг бошлиғи ўртоқ Репиннинг олдига борган экан. У ҳам заказчиларнинг қўйнини пуч ёнғоққа тўлдириб, «бир ҳафтадаёқ» қолган ишларни битириб, колонкани ишга туширамиз», дебди.

Ваъда қилинган ҳафтадан бир эмас, бир нечтаси ўтди. Аммо ҳамон ишнинг охири кўринмаяпти.

Ш. ҚОСИМОВ.

Ўзбекистонда рус адабиёти ва санъати декадаси

ДЎСТЛИГИМИЗ ҚУЁШДАЙ ПОРЛОҚ

САМАРҚАНДДА ТАНТАНАЛАР

Қўшиқ... Инсоннинг энг эзгу ўйларини, оддий сўзлар билан ифодалаб бўлмайдиган ҳамма туйғуларни — қардошлик учрашувлари шодиёнасини, илҳом нашидасини қўшиқ ўзининг кўз илғамас қанотларида элтади. Мана шу сермазмун ва серзавқ қўшиқ етти кундан буён бутун республикамиз бўйлаб қанот қоқиб юрибди. Унинг тили ҳаммага — рус билан ўзбекка ҳам, қозоқ билан белорусга ҳам, тожик билан украинга ҳам, қорақалпоқ билан латишга ҳам тушунарлидир. Бунинг отини қардошлик қўшиғи дейдилар. Рус биродарларимиз шу қўшиқни олис-олисларга — Фарғона водийсига, Зарафшон воҳасига, Орол балиқчиларига, Хоразм пахтакорларига — бутун Ўзбекистонга элтдилар. Ҳаётимизнинг моҳиятини ташкил этган қардошлик ва бирдамлик туйғуларини шу қўшиқ билан ифодаладилар.

... Мана энди декада қатнашчилари Бухородан, Фарғона водийсидан, Хоразмдан келиб, ҳаммалари бир ерга — қадимги ва абадий навқирон Самарқандга тўпланишди. Самарқандликлар Россия Федерацияси маданият арбобларининг ҳар бир группасини қалблари дўстона туйғуларга тўлиб-тошган ҳолда ғоят қизғин кутиб олишди.

САЛОМ, ОҒАМИЗ!

Россия адабиёти ва санъатининг арбоблари 30 октябрда Ўзбекистоннинг иккинчи саноат ва маданият маркази — Самарқанд шаҳрининг, ундаги заводлар ва институтларнинг меҳмони бўлишди.

Концерт залини лиқ тўлдирган одамлар улуғ рус халқи вакилларини — декада қатнашчиларини гулдурос қарсаклар билан кутиб оладилар.

— Бугун шаҳримизда қувончли ва шодиёна байрам бўляпти,— деди Самарқанд саноат область партия комитетининг биринчи секретари А. А. Хўжаев митингни оча туриб,— биз ижоди бутун халққа танилган ва севимли бўлиб қолган улуғ рус маданияти ва санъатининг атоқли намояндалари — ёзувчилар, рассомлар, композиторлар, артистлар билан учрашувга тўпландик.

Рус адабиёти ва санъати декадаси партия ва ҳукумат раҳбарларининг ижодкор интеллигенция билан учрашувларидан кейин, КПСС Марказий Комитетининг июнь Пленумидан кейин ўтмоқда. Бу Пленум адабиёт ва санъатнинг турмуш билан боғланишини мустаҳкамлаш зарурлигини яна бир карра таъкидлаб ўтди.

Рус маданияти — шундай бир битмас-туганмас чашмадирки, мамлакатимиздаги ҳамма халқлар унинг донишмандлик ва қудрат бахш этувчи бу манбаидан баҳраманд бўлмоқда. Улуғ рус маданияти ҳамма халқларга юксак инсонпарварлик, пролетар интернационализми ғояларини ёймоқда. Биз ўз дўстларимизни ҳақли равишда оға деб атамоқдамиз. Улуғ рус халқи бизга Пушкин ва Герценни, Толстой ва Горькийни, Чайковский ва Глинкани, Шишкин ва Репинни ҳамда бошқа бир талай ёзувчилар, композиторлар, кино ва театр арбобларини берди.

Ҳаммадан муҳими шуки, улуғ рус халқи бизга Коммунистик партиянинг асосчиси Владимир Ильич Ленинни берди. Бу партия совет халқини коммунизм ғалабаси сари шаҳдам қадамлар ва комил ишонч билан бошлаб бормоқда. Бизнинг Ўзбекистонимиз қардош республикалар орасида юксалиб, кўркам бўлиб бормоқда.

Буларнинг ҳаммаси учун биз ленинча миллий сиёсатни изчиллик ва сабот-матонат билан амалга ошириб келаётган жонажон Коммунистик партиямиздан, унинг Н. С. Хрушчев бошлиқ Марказий Комитетидан миннатдормиз.

«8 Март» тикувчилик фабрикасининг мотористи Сора Ҳамроқулова санъат кишининг кўз ўнгида бепоён, ажиб бир оламни очиб бериши ҳақида гапиради.

— Бир куни мактабдаги бадиий ҳаваскорлар кечасида, — дейди у, — тенгқурларимдан бири рақсга тушган эди. Бу, мен умримда биринчи марта кўрган балет рақси эди. Раққоса мактабдош дугонамиз бўлса ҳам, ўшанда биз, томошабинлар кўз ўнгида шундай бир латофат кўққисдан ўз жамолини кўрсатдики, санъатни илк бор кўриб, мафтун бўлганимиздан лол бўлиб қолдик...

Шундан кейин эса умр бўйи китобга, театрга, кинога ошна бўлдим. Горькийнинг «Она» повести, Ойбекнинг «Қутлуғ қон», Николай Островскийнинг «Пўлат қандай тобланди» романлари, Ҳамзанинг «Бой ила хизматчи» пьесаси, «Алишер Навоий», «Турналар учади» кинофильмлари — менинг энг севимли асарларимдир. Турмушнинг энг ўйлантирувчи саволларига шу асарлардан жавоб топдим.

Бизнинг ишимиз билан санъат ва адабиёт ўртасида қандай алоқа бор? Фабрикамиз кутубхонаси аъзоларининг рўйхатига бир қарасангиз, коммунистчасига яшаш ва ишлашга жазм қилган илғор меҳнаткашларимиз ҳаммадан кўп китоб ўқиётган кишилар эканлигини дарров кўрасиз.

Горячий привет!!!
Вам дорогие!
Декада подходит к концу, мы скоро покинем прекрасный Узбекистан... Большое Вам спасибо за всё, желаю читателям Вашей газеты всего, что может пожелать близкий и родной Вам человек.
1963г. Марк Бернес

Қадрдонлар, сизга оташин салом! Декада тугай деб қолди. Биз яқин кунлар ичида гўзал Ўзбекистондан жўнаб кетамиз. Меҳмондўстлигингиз учун Сизга катта раҳмат. Газетангиз ўқувчиларига ўзини яқин ва қадрдон деб билган кишининг энг яхши тилакларини изҳор қиламан.

Марк БЕРНЕС.

Биргаликда кинога, театрга бориш, шеърлар, фильмлар, пьесаларни муҳокама қилиш бригадамизда қоида бўлиб қолди. Бу фақат бизга овунчоқ эмас, зотан биз, барча ишчи йигит ва қизлар санъатдан баҳраманд бўлиш орқали яшашни ўрганяпмиз, ўзимизда келажак кишиси фазилатларини тарбиялаяпмиз, севикли қаҳрамонлар сиймосида халққа, Ватанга, партияга хизмат қилиш намунасини кўряпмиз.

Рус адабиёти ва санъати арбобларининг келиши биз учун катта ва қувончли воқеадир. Саҳифама-саҳифа, кадрма-кадр бизни ўз асарларининг катта ва ёруғ йўлларидан олиб ўтган кишиларнинг дийдорини кўришга мушарраф бўлдик. Бунинг учун улардан миннатдормиз, санъат ва адабиёт усталарининг ҳаётда катта ва нурафшон йўллардан боришларини тилаймиз.

— Мен сизларни Самарқанд бинокорларининг кўп минг кишилик отряди номидан табриклашдек зўр шарафга муяссар бўлдим, — дейди 150-қурилиш трестига қарашли 703-УНР партия бюросининг секретари Ҳаким Ҳамзаев азиз меҳмонларга қараб. — Республиканинг барча меҳнаткашлари қатори биз ҳам рус маданияти арбобларидан ғоят миннатдормиз.

Шаҳримизда қурилиш ишларининг миқёси кенгайиб бормоқда. Хозир бизнинг коллективимиз опера ва балет театри учун бино қурмоқда.

Биз, бинокорлар сизларни табриклаб, чин кўнгилдан: салом, рус оғаларимиз, деймиз.

Самарқанд медицина институтининг студенти, шоир Раим Фарҳодий минбарга чиқади.

— Кечқурунлари юлдузларга кўз ташлайдиган одатим бор, бугун қарасам, Самарқанд осмонидаги юлдузлар кўпайиб қолганга ўхшайди, зотан, бугун бизнинг қадимий шаҳримизда Россия юлдузлари ҳам нур сочмоқда.

Мен уларнинг номларини бирма-бир санаб ўтирмайман. Биз ҳаммаларини яхши биламиз ва улар билан учрашганимиз хотирамиздан сира ўчмайди. Афсуски, меҳмонларимиз тезда кетиб қолишади, лекин сеҳрли бир нур — халқларимиз ўртасидаги қардошларча бузилмас дўстлик нури самарқандликлар қалбида узоқ вақтларгача қолишига аминман.

Ёш шоир ўз нутқининг охирида Россияга бағишлаган шеърини ўқиб берди.

— Сиз, қардош рус халқи вакилларига шу кунларда пахта тераётган, ғалла экаётган, чорванинг тўқ қишловини тайёрлаётган кишилар номидан, ўзининг қаҳрамонона куч-ғайрати билан коммунистик маъмурчилик дастурхонимизни тўлдираётган барча қишлоқ меҳнаткашлари номидан чин юракдан самимий салом топширишимга рухсат бергайсиз, — дейди Самарқанд қишлоқ область партия комитетининг биринчи секретари О. Маҳмудов.

Шуниси қувончлики, республикамизга айни сизлар қадам ранжида қилган кунларда Ватан Ўзбекистон пахтакорларидан 3 миллион тонна «оқ олтин» олди. Ҳали ҳеч қачон октябрь ойида мамлакатга бунча пахта топширилмаган эди. Бу — совет пахтачилиги тарихида энг порлоқ саҳифадир. Шу ғалабада сизлар қилган меҳнатнинг ҳам улуши бор. Декадага тайёргарлик, сизларнинг меҳнаткашлар билан қизғин, самимий учрашувларингиз кишиларимизнинг меҳнатдаги ғайратларини янада ошириб юборди.

Йиғилиш қатнашчилари рус ёзувчилари делегациясининг раҳбари, СССР Ёзувчилар союзининг секретари Н. М. Грибачев нутқини зўр эътибор билан тинглайдилар.

— Азиз дўстлар,— дейди у,— рус адабиёти ва санъати декадаси дўстлик, қардошлик, ҳамжиҳатлик ва ўзаро ҳурмат тўлқини тобора кучли жавлон ураётган бир вазиятда ўтмоқда. Юракларимиз шундай ҳис-туйғуларга тўлиб-тошиб кетдики, буни ҳатто жуда узундан-узоқ нутқ сўзлаганингда ҳам ифода қила олмайсан, киши. Шу сабабли ёзувчиларимиз номидан, декаданинг ҳамма қатнашчилари номидан мана шу залда ўтирган кишиларга, ўзимиз учрашган барча ишчилар ва колхозчиларга, интеллигенциянинг барча вакилларига, партия ва совет ходимларига, республиканинг барча меҳнаткашларига меҳрибонлигингиз ва дилкашлигингиз учун, илтифотингиз ва меҳмондўстлигингиз учун чин кўнгилдан астойдил раҳмат айтишимга рухсат бергайсиз.

Ҳаммамиз биргаликда эса деб таъкидлайди ўртоқ Грибачев, меҳнат ва жанг йиллари оша бизни ҳозир ўзимиз турган ажойиб чўққига олиб чиққан жонажон Коммунистик партиямизга, Совет ҳокимиятига тоғ-тоғ раҳмат айтамиз.

Декадага якун ясашга ҳали вақт эрта. Лекин ҳозироқ шуни айтиш мумкинки, Декада совет халқлари дўстлигига баракали хизмат қилди.

Декада қатнашчилари кўпгина учрашувлар ўтказдилар, ғоят гўзал ва ажиб нарсаларни кўп кўрдилар. Бинобарин бу нарса турли шаклларда бизнинг ишимизга ҳам таъсир қилади, деб ўйлаш учун ҳамма асос бор. Масалан, ҳозирдаёқ дастлабки натижаларни кўриб турибмиз — шоирларимиз билан композиторларимиз Ўзбекистон тўғрисида қўшиқлар ёзишди, рассомларнинг альбомларида бўлажак катта асарларнинг ҳомаки нусхалари пайдо бўлди.

СССР Композиторлар союзининг секретари Д. Б. Кабалевскийга сўз берилади. Мамлакат композиторлари номидан сизларга ўзимизнинг, самимий, қардошлик саломимизни етказишимга рухсат этгайсиз, дейди у.

Россия билан Ўзбекистон музикачилари ўртасидаги алоқалар кўпдан бери мавжуд. Бу алоқаларга бизнинг устозларимиз, кекса бўғин композиторлари Глиэр, Василенко, Успенскийлар асос солган эдилар. Бу алоқалар Ўзбекистонда рус музикаси, Россияда эса Ўзбекистон музикаси янграётганлигида ўз ифодасини топибгина қолмай, балки музикани ривожлантиришга доир ҳамма масалаларни бир ёқадан бош чиқариб, ҳамкорликда ҳал қилаётганлигимизда ҳам ўз ифодасини топмоқда.

СССР Рассомлар союзининг секретари М. К. Аникушин бундай дейди: Мен нутқимни юракни тўлқинлантирувчи бир воқеани эслашдан бошламоқчиман. Улуғ Ватан уруши бўлиб турган оғир имтиҳон йилларида иккита рассомлик институти Ленинград билан Москвадан Ўзбекистонга кўчирилди. Шу институтларнинг ўзини сақлаб қолиш, улардаги қимматли педагог кадрларни сақлаб қолиш учун ҳамма чоралар кўрилди. Фронтга бора олмаган профессорлар билан ўқитувчилар сизларнинг республикангизга, Самарқандга кўчиб келишди. Сизлар эса уларни сақлаб қолишга, тасвирий санъатимизни сақлаб қолишга ёрдам бердингиз. Шунинг учун сизларга мингдан-минг раҳмат.

Мана шу ерда, сизнинг оилангизда билим олган кишилар орасида ёш рассомларимиз ҳам бор эди. Улар бизнинг делегациямиз составида ҳам бор. Мана шунинг отини қардошлик, олижаноблик дейдилар.

СССР Министрлар Совети Кинематография давлат комитети раисининг ўринбосари В. Е. Баскаков сўзга чиқади. Мана, биз қадимий Самарқандга ҳам келдик, дейди у. Сафаримизнинг муҳим босқичи тамом бўлди. Биз пахтакорлар ва нефтчилар билан, чорвадорлар ва ғаллакорлар билан учрашдик. Қаерга бормайлик, ҳамма жойда ўзбек халқининг, меҳнаткаш халқнинг самимиятини ва иззат-ҳурматини сезиб турдик.

Кўзимизга катта бўлиб кўринаётган қисқа вақт ичида ўзимиз учун бир талай фойдали хулосалар чиқариб олдик. Ўзбекистон санъатининг таниқли арбоблари сафаримизда бизга ҳамроҳ бўлишди. Улар билан ижодий алоқаларимиз анча мустаҳкамланди. Бу ҳам муҳимдир. Энг ажойиб натижа шуки, халқларимиз дўстлиги янада мустаҳкамланди. Янги, илҳомбахш асарлар яратилишига шубҳаланмаслик мумкин. Яшашимиз ва ижод қилишимизга ёрдам бериб келаётган совет халқлари дўстлиги мустаҳкамланиб, ривож топа берсин.

ИЛҲОМБАХШ ҲАДЯ

Рус қўшиғи, рус шеърияти, рус кинематографи билан учрашув самарқандликларга бирталай қувонч бахш этди. Концертнинг бошланиши ажойиб бўлди — у, композитор Аркадий Островский билан шоир Анатолий Софроновнинг республика бўйлаб сафар тўғрисидаги ўзига хос ижодий ҳисоботи бўлган қўшиқ билан очилди.

Йиғилиш қатнашчиларини бошқа бир янгилик ҳам кутар эди. А. Островский ўзининг «Қуёш ҳамиша порлай берсин» қўшиғини ижро қилишни концертнинг энг кенжатой қатнашчиси самарқандликларнинг ҳамшаҳри, биринчи мактаб-интернат ўқувчиси Матлуба Саматовага ишониб топширди. Ёш ашулачига бутун зал жўр бўлди.

Яна бир ижодий ҳисобот берилди. Шоир Сергей Васильев Ўзбекистон бўйлаб сафар қилиб юрган кунларида композитор Дмитрий Покрасс билан ҳамкорликда янги асарлар — Мирзачўлдаги қўриқ ерликларга бағишланган «Чўл қўшиғи» яратишганини айтди.

Россия композиторларининг тайёргарлик кўрилмай, бошлаб юборилган ижодий кўригида Юрий Милютин билан Эдуард Калмановский ҳам қатнашдилар. Уларнинг асарларини Москва оперетта театрининг солистлари Анна Котова ва Александр Ткаченко, вокалистлар Бутуниттифоқ конкурсининг лауреати Александр Розум, Роза Романовская, Галина Бовина, Вера Мамонтова, Алла Дмитриевалардан иборат совет қўшиқлари вокаль квартети ижро этди.

Республикамиз меҳнаткашлари рус адабиёти ва санъати декадаси қатнашчиларини ҳамма ерда шодухуррамлик ва зўр тантаналар билан кутиб олмоқдалар. Суратларда: 1. Янгийўл ишлаб чиқариш бошқармасига қарашли «Шарқ юлдузи» колхозида азиз меҳмонларни ноз-неъматлар билан кутиб олиш пайти. 2. Машҳур қўшиқчи-композитор Соловьев-Седой ўзининг янги музика асарини ижро этмоқда.

В. Кожевников ва Г. Пун фотолари (ЎзТАГ фотохроникаси).

Шу оқшом самарқандликлар декадада қатнашаётган яна икки шоир — Семен Рибкин ва Римма Казаковаларнинг ижоди билан ҳам танишдилар.

Томошабинлар машҳур киноартистлари — Алла Ларионова, Зинаида Кириенко, Ирина Скобцева, Николай Рибников, режиссер Станислав Ростоцкий билан қадрдон дўстлардек учрашдилар. Ҳар бир сўз, ҳар бир қўшиқ залда акс садо бериб янгради.

Ҳамид Олимжон номли ўзбек драма театрида Россия санъат усталарининг яна бир концерти бўлиб ўтди.

Ўзбекистон бўйлаб сафар қилган рус адабиёти ва санъати декадасининг қатнашчилари тунда Самарқанддан Тошкентга жўнаб кетдилар.

М. ЖАЛОЛОВ, Е. ЕФИМОВ, Е. МАЙОРОВ, В. ПОПОНДОПУЛО,
ЎзТАГ махсус мухбирлари.

ЛЕНИНГРАДЛИК САНЪАТКОРЛАР

Нам очень приятно, что мы приехали в Ташкент в эти радостные для узбекского народа дни, когда собрано 3 млн тонн „белого золота".
Передаем горячий привет читателям „Тошкент Хакикати" от артистов Ленинграда.
И. Колпакова В. Семенов

Залда кишига роҳат бахш этувчи ажойиб музика янграмоқда. Саҳнада эса Ленинграддаги Киров номли опера ва балет театрининг артистлари— Владлеч Семенов ва Ирина Колпаковалар рақс тушишмоқда. Томошабин уларнинг нозик ҳаракатларини завқланиб кузатади, санъаткорлар маҳоратига ҳайрон қолади. Бу рақс оддий ва енгил кўринади. Аммо балетдаги маҳорат ўз-ўзидан келмайди, бунинг учун узоқ вақт меҳнат қилиш, ҳар бир ҳаракатни пухта ўрганиб, уни сон-саноқсиз такрорлаш лозим бўлади.

В. Семенов ва И. Колпакова саҳнада ўн йилдан бери бирга. Шу вақт ичида «Жизель» балетида Жизель ва Альберт, «Уйқудаги гўзал» балетида Аврора ва Дезире каби ўнлаб ролларни ижро этишди. Уларнинг санъатига Венгрия ва Польша, Америка ва Япония, Англия ва Франция томошабинлари қойил қолишган.

Мана энди бўлса улар — пойтахтимизда, Навоий номли театрда қўйилаётган «Жизель» балетида бош ролларни ижро этмоқдалар.

Биз 3 миллион тонна «оқ олтин» йиғиб-териб олинган ва ўзбек халқи учун қувончли бўлган ана шу кунларда Тошкентга келганимиз билан хурсандмиз.

«Тошкент ҳақиқати» ўқувчиларига Ленинград артистларидан қизғин салом!

И. КАЛПАКОВА, В. СЕМЕНОВ.

ТЕАТР САҲНАЛАРИДА

Рус балетининг Ленинград мактаби бутун жаҳонга машҳур. Декада кунлари Ленинграддаги Киров номли академик опера ва балет театрининг артистлари — РСФСР халқ артисти И. Колпакова ва РСФСРда хизмат кўрсатган артист В. Семенов иштирокида берилган концертларда қатнашган рақс ишқибозлари буни ўз кўзлари билан кўриб, ишонч ҳосил қилдилар.

30 октябрда Ленин шаҳри вакилларининг таланти ўзининг бутун гўзаллиги билан намоён бўлди. Меҳмонлар Навоий номидаги ўзбек академик опера ва балет театрида қўйилган «Жизель» спектаклида ўйнадилар. Томошабинлар Декада қатнашчиларининг маҳоратини юксак баҳоладилар.

Горький номидаги рус драма театри яна жуда кўп томошабинларнинг эътиборини ўзига тортди. Бу сафар театр саҳнасида ҳаммага манзур бўлган «Клоп» сатирик спектакли қўйилди. Спектаклда Вахтангов номидаги Москва театридан келган меҳмон—РСФСРда хизмат кўрсатган артист Е. Весник иштирок этди.

Округ Офицерлар уйининг театри залида фортепиано музикасининг катта концерти бўлди. Бу ерда халқаро конкурс лауреати Д. Башкиров концерт берди.

Россия Федерацияси эстрада усталарининг томошабинлар билан учрашувлари давом эттирилди.

(ЎзТАГ).

ЯНА, САЛОМ ТОШКЕНТ!

Рус адабиёти ва санъати Декадасининг қатнашчилари республикани саёҳат қилиб қайтдилар. Улар тушган поезд тонг отар пайтда Ўзбекистон пойтахти Тошкент вокзалининг перронига келиб тўхтади.

Мана, улуғ рус халқи улуғ маданиятининг вакиллари вагондан чиқмоқдалар. Улар вақт эътибори билан унчалик кўп бўлмаса ҳам, лекин қувноқ учрашувлар ва ёрқин воқеалар таассуротига бой ва мазмундор бўлган бу саёҳатдан Амударёнинг зилол сувларини, боғ-бўстонларга ва экинзорларга айлантирилаётган бепоён даштларнинг хушбўй ҳидларини, Янгиер ва Навоий шаҳарларининг ёшлигини, Хева ва Самарқанднинг қадимий донишмандлигини, ўзлари колхозчилар билан бирга терган лўппи пахталарнинг оппоқ нурини, Фарғона водийсидаги боғларнинг кузги олтин жилосини, ўзбек осмонининг зангори тусини хуллас серқуёш Ўзбекистоннинг тасвирлаб бўлмас даражадаги ранг-баранг кўркини, бутун ҳусни ва кучини ўзлари билан бирга олиб келгандек бўлдилар. Декада қатнашчилари дўстлик ва қардошликнинг мана шу ажойиб сафаридан фақат жуда кўп таассуротлар олиш билангина кифояланмадилар.

Рус шоирлари ва композиторлари Ўзбекистонга бағишлаб янги шеърлар ва қўшиқлар яратдилар. Рассомларнинг альбомлари йўл манзараларининг суратлари билан тўлди. Артистлар далалар ва заводларда ўзлари билан учрашган ажойиб меҳнаткашларни кўриб, ўзларининг келгусидаги ролларида гавдалантириладиган қаҳрамонлар билан учрашгандек бўлдилар.

КПСС Марказий Комитети Президиуми аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов, Тошкент шаҳар партия комитетининг биринчи секретари Қ. Муртазоев, Ўзбекистон ССР маданият министри З. Р. Раҳимбобоева, Декаданинг Тошкентда қолган қатнашчилари, Ўзбекистон адабиёт ва санъат намояндалари, партия ва совет ташкилотларининг вакиллари, шаҳар меҳнаткашлари меҳмонларни Тошкент вокзалида кутиб олишди.

Декада қатнашчилари вокзал олдидаги майдонга чиқадилар. Тошкент уларни яна ўз қучоғига олади.

Қардош маданиятлар байрами давом этмоқда. (ЎзТАГ).

УНУТИЛМАС КУН

Балет санъатининг моҳир устаси, СССР Халқ артисти, Москва Большой театрининг рақкосаси Майя Плисецкаяни пойтахтимиз санъат ишқибозлари ҳамма ерда илиқ кутиб олишяпти.

Майя Плисецкая яқинда Тошкент хореография билим юрти ўқувчиларининг меҳмони бўлди.

Билим юртининг чиройли биноси олдида тўпланганлар М. М. Плисецкая билан бирга учрашувга келган С. М. Киров номидаги Ленинград академик опера ва балет театри рақкосаси, РСФСР халқ артисткаси Ирина Колпакова ва бошқа ўртоқларни қизғин табриклашади. Бўлажак рақкослар уларга гулдасталар тақдим этишади.

Билим юртининг тарбияланувчилари — бўлажак санъаткорлар азиз меҳмонларга концерт қўйиб бериб, ўзларининг ёш талантларини намойиш қиладилар.

Майя опаларидек каттакон санъаткор бўлишни орзу қилиб, бу даргоҳга қадам қўйган ва мана бугун ўз устозлари қаршисида «имтиҳондан» ўтаётган Шида Ярулина, Галина Шуваловалар қалб уришини, ҳаяжонини яшира олмайдилар. Шида ижро этган ҳиндча ўйин, Галина ўйнаган Делибанинг «Коппелия» операсидаги қўғирчоқ рақси меҳмонларга манзур бўлди. Саша Искандаров, Олег Егоров, Султонбек Касмановлар бажарган «Ноғора» ўйини қарсаклар билан кутиб олинди.

Концертдан сўнг Майя Плисецкая ўқувчиларга мурожаат қилиб, талант ва ҳавасингиз дуруст, Лекин ҳақиқий санъаткор бўлай десангиз, тинмай машқ қилинг, ўқинг ўрганинг, меҳнат — талантнинг калити, буни унутманг, дейди.

Санъат байрами давом этади. Билим юртининг директори Муҳаббат Мажидова, бадиий раҳбар Рафиқ Султонов, Навоий номли театрнинг директори Ҳабиб Раҳмонов, театрнинг бош дирижёри Б. Иноятовлар азиз меҳмонлар билан ширин суҳбат қуришади, М. Плисецкая ўқиш-ўқитиш ишлари билан қизиқади. Қимматли маслаҳатлар беради.

Ўйин-кулги яна авжига чиқади. Бу ерга М. Плисецкая билан учрашгани Тамарахоним етиб келади. У моҳир санъаткор — москвалик қадрдонларига қўшиқлар айтиб беради.

Санъат байрами тусини олган бу катта учрашув билим юрти ҳаётида унутилмас кун бўлиб қолди.

МУСТАМЛАКАЧИЛИККА ЕР ЮЗИДА ЎРИН ЙЎҚ!

Бош Ассамблея XVIII сессиясининг тўртинчи комитетида Ғарби-Жанубий Африка масаласи юзасидан СССР вакили С. О. АЗИМОВНИНГ 1963 йил 28 октябрда сўзлаган нутқи

Ўн етти йил — одамнинг ҳаётида катта муддат. Шу муддат ичида чақалоқ улғайиб, навқирон йигит бўлади. Лекин бизнинг масаламиз, Ғарби-Жанубий Африка масаласи бир жойда қимирламай туриб қолди. Бош Ассамблея ва унинг турли органлари жуда кўп қарорлар, тавсияномалар ва резолюциялар қабул қилиш йўли билан Ғарби-Жанубий Африка масаласини қотиб қолган нуқтасидан силжитишга мана шу узоқ 17 йил давомида кўп уриндилару, лекин натижа чиқмади. Мана шу бутун 17 йил давомида Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Жанубий Африка республикаси ҳукуматининг Бош Ассамблея қарорларини ва иродасини бажаришни ўжарлик билан истамаётганлигига дуч келмоқда. Жанубий Африка республикаси билан узоқ музокаралар олиб бориш йўлидаги уринишларнинг ҳаммаси натижасиз бўлиб чиқди, чунки Фервурд режими Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг Устави ва Ғарби-Жанубий Африка учун олган мандати бўйича ўз зиммасидаги мажбуриятларга риоя қилишдан қатъиян бош тортиб келмоқда. Хозирги вақтда бу масалада вужудга келган аҳвол учун масъулият маълум даражада Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг ҳам зиммасига тушади, чунки у ўн беш йилдан кўпроқ вақтдан бери Жанубий Африка ҳукуматига музокаралар, даъватлар, тавсиялар, умидлар билдириш йўли билан таъсир ўтказишга уриниб келди, Жанубий Африканинг қудратли иттифоқчилари тазйиқига берилиб, ўзининг қатъий сўзини айтишдан ҳамда Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Уставида кўрсатилган амалий чораларга ўтишдан ўзини турли йўллар билан четга олиб келди.

Бу территориядаги мавжуд умумий аҳволни ҳозирги босқичда анализ қилиб ўтиришимизнинг зарурати йўқ, деб ўйлаймиз. Буни анализ қилиш шунинг учун ҳам зарур эмаски, Ғарби-Жанубий Африкадаги умумий аҳвол тўғрисида гап сотиш билан шуғулланмай, балки қатъий ҳаракат қилишга қаратилган равшан ва қаттиқ йўл тутиш зарурлигини Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг аъзолари бўлган мамлакатларнинг мутлақ кўпчилиги тушуниб турибди. Бундан ташқари, яқинда Ғарби-Жанубий Африка масаласи махсус 24 лар комитетида жуда синчиклаб кўриб чиқилди.

Махсус 24 лар комитетида бу масала муҳокама қилинганлиги шу нарсани яна бир марта кўрсатдики, Жанубий Африка республикаси ўзининг халқаро мажбуриятларини жуда қўпол равишда бузаётганлиги билан Ғарби-Жанубий Африкада бирор контроль ўрнатишга ёки уни бошқаришга бўлган ҳар қандай маънавий, юридик ва сиёсий ҳуқуқлардан ўзини маҳрум қилиб қўйди. Шунинг учун ҳам комитетда вакиллари қатнашаётган кўпчилик делегацияларнинг Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Жанубий Африка ҳукуматига нисбатан сира кечиктирилмайдиган чоралар кўрсин, деб қилган талаблари мутлақо табиийдир. Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг Ғарби-Жанубий Африкага нисбатан ҳаракатсизлиги Ғарби-Жанубий Африка халқининг ҳаётини хавф остида қолдиради, Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг халқаро обрўйига жиддий зарар етказади ва бу Ташкилот қарорларининг самарали бўлишини хавф остида қолдиради, деб уларнинг қонуний равишда хавотирланаётганликлари ҳам тушунарли бир ҳолдир.

Хўш, жаноб Раис, Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Ғарби-Жанубий Африкадаги бу масалани ўн етти йилдан бери туб аҳолининг манфаатларини кўзлаб ижобий равишда ҳал қила олмаганлигининг сабаби нима? Бирлашган Миллатлар Ташкилоти учраган муваффақиятсизликларнинг сабаби яхши маълум. Ғарби-Жанубий Африкадан ариза кўтариб келганлар бу ҳақда комитетда сўзлаган нутқларида кўп гапириб ўтдилар. Бунинг сабаби шуки, Ғарб давлатларининг монополистик доиралари Фервурднинг Ғарби-Жанубий Африкага нисбатан ўтказаётган сиёсатини ҳақиқатда қўллаб-қувватламоқдалар.

Африканинг жанубий қисмида саноат империяси ҳукмронлик қилмоқда. Ҳаммага маълум монополиялар бу империянинг иштирокчиларидирлар. Ғарби-Жанубий Африка халқи ҳамма нарсадан маҳрум бўлиб азоб тортаётган бир вақтда монополиялар бу жуда катта районнинг табиий бойликларини эксплуатация қилиб, ғоят кўп фойда олмоқдалар.

Ғарбдаги етакчи давлатларнинг монополистик группаси бу саноат империясига бош бўлиб турибди. Кейинги икки-уч йил ичида уларга эркин дунё деб аталган давлатларнинг янги вакиллари қўшилмоқда. Булар ирқий камситишга сўзда қарши чиқаётган бўлсалар ҳам, аммо амалда Фервурд ҳукуматига Жанубий Африка ва Ғарби-Жанубий Африка халқларини қул қилишда ҳамда уларнинг табиий бойликларини талаб олишда ёрдамлашмоқдалар. Матбуотда босилган хабарлардан бизга шу нарса маълумки, кейинги вақтларда Жанубий Африка ирқчилари билан Япониянинг монополистик концернлари ўртасидаги алоқалар айниқса жонланиб кетди. Европадаги баъзи мамлакатлар Жанубий Африканинг ташқи савдосида тобора кўпроқ актив роль ўйнайдиган бўлиб қолдилар. Булар орасида мустамлакачиларнинг ҳар қандай ишида бўлгани каби, бу ишда ҳам бошқалар билан биргаликда қатнашиб, Африка халқларини талашга ишқибоз бўлган Испания ҳам бор.

Мана шу монополистик группалар Африка жанубидаги халқлар тортаётган азоб-уқубатлар учун биринчи галда жавобгардирлар. Улар, аввало, фойда олишга кўпроқ қизиқадилар, шунинг учун ҳам «Нью-Йорк Таймс» газетасининг 1963 йил 15 сентябрдаги сонида Ғарби-Жанубий Африка тўғрисидаги мақолада Ғарби-Жанубий Африка «Атлантика соҳилидаги чўл ва олмослар конидан иборат кенг мамлакат» деб таъкидлаганлиги тасодифий эмас. Аммо бу газета Ғарби-Жанубий Африка, аввало, унинг халқи Жанубий Африка республикасидаги ирқчиларнинг зулми остида азоб тортаётганлигини унутгани ҳолда, шу гапларни айтаётганга ўхшайди.

Мазкур доиралар фаолиятининг яна бир жиҳати шуки, улар Жанубий Африка ирқчиларига қурол-яроғ етказиб бермоқдалар. Ганада чиқадиган «Ивнинг ньюс» газетасида яқинда босилган мақолада айтилганидек, «Англия ҳимоясиз африкаликларнинг ўлдирилаётганлигига ўзининг бутунлай парвосизлик билан қараётганлигини намойиш қилаётгандек бўлиб, Фервурдга ҳамма типдаги қурол-яроғларни, шу жумладан қирувчи самолётларни етказиб беришни давом эттирмоқда. Жанубий Африка республикасида ҳарбий корхоналар қуришга пул бермоқда ва ёрдамлашмоқда». Бунга таажжубланмасак ҳам бўлади.

Мана шунинг ўзи Бош Ассамблея Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг ҳамма аъзоларига мурожаат қилиб, ўзининг резолюциясида очиқдан-очиқ айтган гапларини Ғарб мамлакатлари назар-писанд қилмаётганликларини кўрсатиб турибди. Маълумки, Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Бош Ассамблеясининг резолюциясида бундай дейилган эди: «Жанубий Африкага қурол етказиб берилаётганлиги муносабати билан, Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг аъзолари бўлган давлатларнинг кўпи ташвишланаётганлиги эътиборга олинсин ва Бош Ассамблеянинг Ғарби-Жанубий Африкага доир мана шу ва бундан олдинги резолюцияларини амалга оширишни қийинлаштирадиган ҳар қандай ҳаракатларга йўл қўйилмасин».

Аммо Жанубий Африка республикаси қурол-яроғларнинг турли хилларини, шу жумладан, ўқ-дорилар, самолётларни Ғарбий Европа мамлакатларидан кўплаб сотиб олишни ҳали ҳам бемалол давом эттирмоқда, Жанубий Африка республикасининг ўзида ва Ғарби-Жанубий Африкада мустамлакачилик тартибларини, инсон ҳуқуқларини поймол қилиш системасини қурол ёрдами билан сақлаб қолмоқ учун қудратли ҳарбий машина яратишни ҳеч бир тўсқинликка учрамай охирига етказмоқда. Шу сабабли, Жанубий Африка республикасининг ҳарбий мақсадларга ажратаётган маблағлари йилдан-йилга кўпайиб бораётганлиги тасодифий эмас. Шу нарса ҳам тасодифий эмаски, инглиз журналисти Колин Легам 1963 йил 26 майда «Вашингтон пост» газетасида босилган ўз мақоласида айтганидек, «Англия вакиллари Бирлашган Миллатлар Ташкилотида бир хил гапни ва Жанубий Африкада бутунлай бошқа хил гапни айтмоқдалар. Англиянинг Жанубий Африка республикасидаги янги элчиси сэр Стифенсон бундан бир неча кун олдин халойиқ олдида сўзлаган ўзининг биринчи нутқида «Бизнинг муштарак стратегия манфаатларимиз бор, бу манфаатларнинг аҳамияти жуда катта», деб таъкидлаб ўтишни лозим топди.

Колин Легамнинг Жанубий Африка тўғрисидаги мақоласи қандай сўзлар билан тамомланганлигини делегатлар билиб қўйсалар чакки бўлмайди. «Буюк Британиянинг Жанубий Африкага сарфлаб қўйган 2,8 миллиард долларли капитал маблағи ҳукумат сиёсатини белгилашда муайян катта роль ўйнайди. Иккинчи муҳим мулоҳаза шундан иборатки, Буюк Британия ва АҚШ бўлажак урушда Жанубий Африка ўйнайдиган ролга ҳарбий жиҳатдан катта баҳо бермоқдалар». Сўнгра мақолада яна бундай дейилади: «Буюк Британия ва Қўшма Штатларнинг ҳукуматлари Жанубий Африкадаги курашга нисбатан ҳатто унчалик мужмал бўлмаган сиёсат ўтказишга қарор қилганлари тақдирда ҳам, уларнинг мана шу молиявий ва ҳарбий манфаатлардан осонлик билан воз кечишлари мумкинлиги асло ақлга сиғмайди. Шу сабабли, Ғарб давлатларининг сиёсати тезда ўзгармаса керак, десак бўлади».

Дарҳақиқат, Америка монополиялари томонидан Африканинг шу районига сарфланган капитал маблағлар масаласини олиб қарасак, шуни қайд қилиш кераки, АҚШ томонидан бутун Африкага сарфланган 2 миллиард доллардан кўпроқ маблағнинг 1/4 қисмидан кўпроғи, баъзи маълумотларга қараганда эса 710 миллион долларга яқин қисми Жанубий Африкага тўғри келади. Яна шуни ҳам айтиб ўтмоқ керакки, Жанубий Африканинг ўз туб аҳолисига нисбатан ва унинг мандатли территорияси Ғарби-Жанубий Африкага нисбатан сиёсатини рағбатлантирувчи жараён асло тўхтаётгани йўқ ва ҳатто бўшашаётгани йўқ. Матбуот хабарларидан кўриниб турибдики, Африка жанубидаги табиий ва одам ресурсларини эксплуатация қилиш фаолиятига қўшилаётган Америка монополиялари тобора кўпаймоқда. Улар ер бойликлари билан қаноатланмай, денгиз тагини эксплуатация қилиш учун ҳам концессиялар олмоқдалар ва денгиз тагидан олмос олмоқдалар. Шуни ҳам айтиб ўтиш ортиқча бўлмайдики, Жанубий Африканинг ташқи савдо оборотида ҳам АҚШ Буюк Британиядан кейин иккинчи ўринда турибди ва Ғарбий Германияни ўзидан анча орқада қолдириб кетди.

Шу нарса тасодифий эмаски, бу территория туб жой аҳолисининг вакиллари бизнинг комитетимизда, шунингдек Бош Ассамблеяга ҳам, махсус 24 лар комитетига ҳам юборган ўзларининг жуда кўп аризаларида АҚШнинг Ғарби-Жанубий Африкага нисбатан сиёсати тўғрисида дангал гапирмоқдалар. Масалан, Ғарби-Жанубий Африка аҳолисининг оқсоқолларидан 24 лар комитети адресига келган арзномада (док. А/АС. 109/ПЕТ.63) бундай дейилади: «Васийлик кенгашида Ғарби-Жанубий Африка масаласига доир АҚШ нинг сиёсатидан, шунингдек 17 мамлакат комитетида АҚШ делегати ўтказаётган позициядан шу нарса равшан кўриниб турибдики, АҚШ Ғарби-Жанубий Африкага сарфлаган ўз капиталларини ҳимоя қилиш мақсадида мўътадиллик сиёсатини ёқлаб, Ғарби-Жанубий Африка масаласида Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг ҳаракатларига халақит беришга интилмоқда. Ғарби-Жанубий Африка халқи яна шуни ҳам яхши биладики, агар Жанубий Африка ҳукуматини АҚШ бевосита қўллаб-қувватлаб турмаганида эди, Ғарби-Жанубий Африка масаласи 17 йилдан бери Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Бош Ассамблеясининг кун тартибида турмаган бўлур эди».

Сўнгра арзномада бундай дейилади: «...Ғарби-Жанубий Африка масаласида АҚШ ҳукумати ва унинг иттифоқчилари томонидан етказилган ҳар қандай зарар Африка қитъасининг бошқа қисмига ҳам етказилган зарар бўлади, деб ҳисоблайди... АҚШ ҳукумати ва унинг иттифоқчилари шуни тушуниб олишлари лозимки, Ғарби-Жанубий Африкага ёки Жанубий Африкага АҚШнинг капиталларини сарфлаш билан улар Ғарби-Жанубий Африкадаги африкаликларнинг ҳаёти билан савдо-сотиқ қилмоқдалар».

Бу гаплар, жаноб Раис, ўзлари тортган азоблар натижасида, ўзларининг фожиона тажрибаларига асосланиб шундай хулосаларга келаётган одамларнинг бераётган гувоҳлигидир. Бинобарин, шу нарса тасодифий эмасдирки, махсус 24 лар комитети Ғарби-Жанубий Африка масаласи ҳақида Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Бош Ассамблеясининг XVIII сессияси кўриб чиқиши учун таклиф қилган ўзининг резолюциясида ҳам «Жанубий Африка ҳукуматига ҳар қандай давлат томонидан ёки молиявий группа томонидан берилаётган ҳар қандай ёрдам уни ўз позициясида ўжарлик билан туриб олишига рағбатлантиради», деб эътироф қилди.

Совет делегациясининг фикрича, Бош Ассамблея ўзининг тўртинчи комитети орқали Ғарби-Жанубий Африкага нисбатан махсус 24 лар комитети чиқарган хулосалардан кўра муҳимроқ иш қилиши лозим. Бирлашган Миллатлар Ташкилоти сира кечиктирмайдиган ҳаракатлар қилиши керак. Бу ҳаракатларнинг қандай характерда бўлиши равшан. Ғарби-Жанубий Африка халқининг сабр косаси тўлиб тошди. Шунинг учун ҳам Бирлашган Миллатлар Ташкилоти бу халқнинг умидларини яна алдашга ҳақли эмас.

Жаноб Раис, совет делегациясининг фикрича, тўртинчи комитет ўзининг ҳамма тавсиялари ва хулосаларида изчилликни қўлдан бермаслиги лозим, унинг ҳамма тавсиялари ва хулосаларига мустамлака мамлакатлар ва халқларга мустақиллик бериш тўғрисидаги тарихий Декларацияни тезроқ бажариш вазифаси асос қилиб олиниши лозим. Биз шу нарсага жуда аминмизки, Жанубий Африканинг ҳозирги ҳукмдорлари атрофида ёппасига қоралаш ва бойкот вазиятини туғдириш зарур. Жанубий Африка мустамлакачилигининг Ғарби-Жанубий Африкадаги ҳаракатлари, шунингдек Бирлашган Миллатлар Ташкилотида бу масалани муҳокама қилишнинг кўп йиллик тарихи шундай фикрга келиш учун жуда ҳам етарли асос бўла оладики, Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг Уставида кўзда тутилган қатъий чора ва тадбирларни кўрмай туриб, Жанубий Африка республикаси ҳукуматининг Ғарби-Жанубий Африкага нисбатан сиёсатини ўзгартиришга таъсир қилиб бўлмайди. Совет делегацияси эса, мустақиллик бериш тўғрисидаги Декларациянинг Ғарби-Жанубий Африкага нисбатан жуда яқин келгусида амалга оширилишига қаратилган ҳар қандай чора-тадбирларни қувватлашга тайёр, токи Жанубий Африка республикасининг ҳукумати томонидан Жанубий Африканинг ўзидаги туб жой аҳолига нисбатан ҳам, шунингдек Ғарби-Жанубий Африкага нисбатан ҳам ўтказиб келаётган мудҳиш, ваҳшиёна ирқий камситиш ва апартеид сиёсатига чек қўйилсин.

СССРнинг позицияси равшан ва аниқ. Бу позиция Африка мамлакатларидаги давлатлар ва ҳукуматларнинг Аддис-Абебадаги конференцияда қатнашган бошлиқларига СССР Министрлар Совети Раиси Н. С. Хрушчевнинг юборган мактубида умумий тарзда жуда яққол баён қилинган. Мазкур мактубнинг иккинчи параграфида, жумладан, бундай дейилган эди:

«Конференциянинг мустамлакачиликни тезроқ тугатишга ва миллий мустақиллик учун курашчиларга амалий ёрдам кўрсатишга қаратилган қарорларини амалга оширишда ҳам Африка халқлари, ҳеч шубҳасиз, совет халқининг ва Совет ҳукуматининг ёрдамига таянишлари мумкин. Шармандали мустамлакачилик системасини батамом ва узил-кесил тугатиш учун ҳамда ҳамма халқларга эркин ва мустақил ривожланиш ҳуқуқларини таъминлаб бериш учун кураш халқаро фаолиятимизнинг асосий йўлларидан биридир. Совет ҳукумати мустамлака мамлакатлар ва халқларга мустақиллик бериш тўғрисида Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг мустамлакачиликни тугатиш ҳақидаги қарорига асос қилиб олинган тарихий Декларацияни Бирлашган Миллатлар Ташкилотига тақдим қилибгина қолмади, шу билан бирга, кўп халқларнинг мустақилликни қўлга киритишларига, бу мустақилликни империалистларнинг ҳужумларидан ҳимоя қилишларига ҳам моддий ёрдам кўрсатди. Биз, мустамлакачи давлатларнинг ҳукуматларига ҳар қандай ёрдам кўрсатишни тўхтатиш тўғрисида конференция томонидан якдиллик билан қўйилган талабга қўшиламиз, чунки мустамлакачи давлатлар бу ёрдамдан Африкадаги миллий озодлик ҳаракатини бостириш учун фойдаланишлари мумкин. Конференция қарорларида кўрсатиб ўтилганидек, мустамлакачи давлатларнинг иттифоқчилари ё Африка давлатлари билан дўст бўлишлари, ёки Африка халқларини эзиб ётган мамлакатларни қувватлашлари керак, улар учун мана шу икки нарсадан бирини танлаб олиш пайти ҳақиқатан келди».

Жаноб Раис, кейинги вақтларда империалистик давлатлар мустамлакачиликни бир амаллаб, ҳар қандай қилиб бўлса ҳам, янгилашга, уни ҳийла жозибали ва яшовчан қилишга зўр бериб ҳаракат қилмоқдалар. Лекин, бизнинг фикримизча, бугун бизнинг комитетимиз мустамлакачиликнинг ҳеч қандай формасига ер юзида ўрин йўқ, деб яна бир марта айтиши лозим!

Мамлакатлар Одамлар Воқеалар

СОВЕТ ПАРЛАМЕНТ АЪЗОЛАРИ ГАНАДА

АККРА, 31 октябрь. (ТАСС). Гана Республикасида меҳмон бўлиб турган СССР Олий Совети Президиуми Раисининг ўринбосари Е. С. Насриддинова бошчилигидаги СССР Олий Совети делегацияси Вольта дарёси бўйидаги электростанция қурилишининг бориши билан танишиш учун Акосомбога жўнаб кетди.

Гана Республикаси президенти доктор Кваме Нкрума совет парламент аъзолари делегациясига ҳамроҳ бўлмоқда.

Африкадаги тўрт давлат бошлиқлари учрашди

НЬЮ-ЙОРК, 30 октябрь. (ТАСС). Бугун Бамакодаги президент, саройи биносида Жазоир президенти Аҳмад Бин Белла, Марокаш қироли Ҳасан II, Эфиопия императори Хайле Силассие I ва Мали президенти Модибо Кейта Жазоир-Марокаш можаросини тинч йўл билан ҳал этиш мақсадида биринчи марта учрашдилар.

Юнайтед Пресс Интернейшнл агентлиги мухбири Жазоир ва Марокаш делегацияларига яқин манбаларга таяниб, Бамакодан хабар беради: Африкадаги тўрт давлат бошлиқларининг кенгаши бир соатга яқин давом этди ва музокаралар «қониқарли» вазиятда ўтди.

Телетайп лентасидан

✦ МЕКСИКА миллий конгресси сенаторлар палатаси жаҳоннинг барча мамлакатларидаги парламентларга мурожаат қилиб, барча мамлакатларнинг атмосферада, космик фазода ва сув остида ядро қуроли синовларини тақиқлаш тўғрисидаги Москва Шартномасини имзолашлари учун кураш олиб боришга даъват этди. Сенаторлар қабул қилган мактубда баъзи мамлакатларнинг Москва Шартномасига ҳали ҳам қўшилмаганликлари тўғрисида таассуф билдирилади. Мактубда парламентларнинг тинчликни сақлаш ва мустаҳкамлаш соҳасидаги роли ҳамда жавобгарлиги таъкидлаб ўтилади.

✦ АҚШдаги ишлаб чиқариш касаба союзлари конгресси — Америка меҳнат федерацияси тадқиқот бўлимининг директори Н. Голдфингер қуйидагиларни айтди: кейинги йил ичида мамлакатда ишсизлар сони барча ишчиларнинг 5,6 проценти миқдорида бўлди.

✦ ЯПОНИЯ соғлиқни сақлаш ва социал таъминот министрлигининг маълумотларига кўра, Японияда 3 миллионга яқин киши сил касали билан оғримоқда.

✦ АРГЕНТИНА миллий тараққиёт ҳукумат кенгашининг раиси Мануэль Сан Мингель матбуот вакилларига бундай деди: ҳозирги вақтда Аргентина пойтахтида 270 минг, бутун мамлакатда эса 700 минг ишсиз бор.

(ТАСС).

ЗОЛИМЛАР ТАЛОФАТ КЎРМОҚДАЛАР

ХАНОЙ, 30 октябрь. (ТАСС). Сайгондан тахминан 150 километр шарқи-жанубда жойлашган Лок-Ниедаги жангларда Жанубий Вьетнам миллий озодлик кучлари нгодиньдьемчи солдатлардан 300 кишининг бир қисмини қириб ташладилар, бир қисмини ярадор қилдилар ва асир олдилар. Жанубий Вьетнам «Озодлик» информация агентлиги ана шу дастлабки маълумотларни хабар қилди.

Вьетнам информация агентлиги «Озодлик» агентлигининг хабарига таяниб, 19 октябрда бўлган ана шу жангнинг тафсилотларини билдирди. Ўша куни нгодиньдьемчи маъмурлар авиациянинг ёрдами билан 2.000 дан кўпроқ солдатни Лок-Нинга ташлаганлар. Бу солдатлар орасида Америка ҳарбий хизматчилари ҳам бор эди. Жанг эрта саҳардан қоронғи кечгача давом этди.

Миллий озодлик кучлари қаттиқ қаршилик кўрсатдилар, душманнинг қўшинларини ботқоқ жойларга қувиб бориб, саросима қилиб қўйдилар.

„УМИД КУБОГИ" ТОШКЕНТЛИКЛАРДА

Ойлаб давом этган мусобақалар тамом бўлди. ВЛКСМ Марказий Комитетининг ёшлар командалари учун таъсис этилган «Умид кубоги» Тошкентга олиб келинди. Бу кубок Ўзбекистон ва Молдавия ёшлар терма командаларининг учрашувларидан кейин қўлга киритилди. Финал учрашувининг дастлабки минутларидаёқ ҳамшаҳарларимизнинг қўли олдинги ўйинлар сингари баланд келди.

Ҳужумчиларимизнинг шиддатли ҳужумлари рақиб ҳимоячиларини эсанкиратиб қўйди. Ўйиннинг бешинчи минутида бошланган чиройлик комбинацияни марказий ҳужумчи Михайлов натижасига етказди. Шундан кейин ўйин кескин тус олди. Молдавиялик футболчилар ҳар қанча ҳаракат қилмасинлар, ҳимоячиларимизнинг аниқ ўйнашлари ҳисобни тенглаштиришга имкон бермади. Қизғин учрашув Ўзбекистон ёшлар терма командаси фойдасига (1:0) ҳал бўлди.

Грузия ЛКСМ Марказий Комитетининг биринчи секретари О. Черкезия Ўзбекистон командасининг капитани Ткаченкога фахрий мукофот — «Умид кубоги»ни топширди.

Редактор А. ИСМОИЛОВ

БУГУН ЖАЗОИРНИНГ МИЛЛИЙ БАЙРАМИ

Бугун — Жазоир Халқ Демократик Республикасининг миллий байрами. Жазоир халқи француз мустамлакачилари билан узоқ давом этган қонли урушда ўз озодлиги ва мустақиллигини қўлга киритди. Жазоир тараққиёт ва демократия йўлига тушиб олди.

Империалистлар бу мамлакатда иқтисодий жиҳатдан ўз ҳукмронликларини сақлаб қолишга, халқнинг озодлик ҳаракатини бўғиб ташлашга уриняптилар. Улар Жазоир билан Марокаш ўртасидаги можародан ўз ёвуз мақсадлари учун фойдаланишга уриниб уни зўр бериб авж олдирмоқдалар. Бироқ уларнинг бу қора ниятлари жазоир халқининг мустаҳкам жипслигига дуч келмоқда.

Барча тараққийпарвар инсоният Жазоир халқини қўллаб-қувватламоқда. Улар қаторида совет кишилари ҳам мард жазоир халқига унинг миллий байрами кунида мустақил ҳаёт қуриш йўлидаги барча ишларида катта муваффақият тилайдилар.

Суратда: Жазоир пойтахти — Жазоир шаҳри.

ТАСС фотохроникаси.

Тошкент янгиликлари

ДАРДГА ДАВО

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг ўсимликлар химияси институти ходимлари олитаризид номли препаратни яхши дори дейишади. Олитаризид жутдан тайёрланиб, стереод глюкозидлар қаторига киради. У ўзининг химиявий таркибига кўра строфантиндларга ўхшайди. Олитаризид — гипертония, инфаркт миокард ва турли юрак касалликларини даволаш учун қўлланилади. Бу дорини ҳозир Тошкент химия фармацевтика заводи кўплаб тайёрламоқда.

Пойтахтимизда ўтган йили илон питомниги ташкил этилган эди. Натижада илон заҳаридан турли дорилар тайёрлаш имкони туғилди. Улар бод, бўғма ва бошқа касалликларни даволашда ишлатилади. Ҳозирнинг ўзидаёқ бундай дориларнинг ампулалари кўплаб ишлаб чиқарила бошланди. Бу дорини медицина фанлари доктори профессор Мелик Карамян бошлиқ лаборатория ходимлари кашф қилишяпти.

„ҚАҲРАМОНЛАР ЎЛМАЙДИ"

Яқинда республика кино-театрларида ўз ҳаётларини коммунизм ишига, совет қуролли кучларини ташкил этишга бағишлаган қўмондонлар ҳаётини акс эттирувчи «Қаҳрамонлар ўлмайди» номли янги ҳужжатли фильм намойиш қилинади. Бу фильм Марказий ҳужжатли фильмлар студиясида сценарист Ю. Караваев ва режиссёр С. Бубрин томонидан яратилган. Фильмда машҳур қўмондонлар М. Тухачевский, В. Блюхер, А. Егоров, И. Янир, И. Уборевичларнинг ҳаёти акс эттирилган.

ЯНГИ МАРШРУТЛАР

Шаҳримиз аҳолисига қулайлик туғдириш мақсадида Тошкент трамвай-троллейбус тресті яқин кунлар ичида ишчилар шаҳарчаси билан Вокзал ўртасида қатнайдиган янги троллейбус маршрутини очади.

Муқимий кўчасида қатнаётган троллейбус линияси эса Қатортолгача узайтирилади. Шунингдек, Муқимий кўчаси бўйлаб қурилаётган янги трамвай линиясини Чилонзор массивининг охирги 7-секторига қадар узайтириш мўлжалланади. Шунда бу трамвай линияси 8 километрга етади.

Реклама ва эълонлар

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

1 НОЯБРДА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

17.30 — **Советская Средняя Азия** телевизион журнали. 18.00 — **Азиз меҳмонларимиз.** 20.00 — **Ўзбекистонда рус адабиёти ва санъати декадаси.** Пахта далаларидан дараклар ва Телевизион янгиликлар (ўзбек ва рус тилларида).

ТЕАТР

ҲАМЗА НОМЛИ ТЕАТРДА — 1/XI да **Олов,** 2/XI да **Номус.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 1/XI да **Икки билагузук,** 2/XI да **Зарафшон қизи.**

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — Бугун ва ҳар куни **«15 оқ айиқ»** аттракциони. Ўргатувчи — **Семён Синицкий.** Катта программада **цирк томошалари.** Кеч соат 7 яримда бошланади.

КИНО

Актриса (кундуз ва кечқурун), **Икки ҳаёт** (1-серия, кеч соат 6-45 минутда) — «ВАТАН».

Ҳаммаси одамларга қолади (кундуз ва кечқурун), **Яккама-якка** (кеч соат 8-20 минутда) — «ИСКРА».

Севги ва мода — НАВОИЙ номли (кундуз ва кечқурун).

Мен яшайдиган уй — НАВОИЙ номли (кеч соат 6-40 минутда).

Милициядаги воқеа — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун), «РАКЕТА» (кеч соат 8 да).

Тиниқ осмон — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кеч соат 8 да).

Хотиржамликка ўрин йўқ — «ЎЗБЕКИСТОН» (кундуз ва кечқурун).

Алангали йиллар қиссаси — «ЎЗБЕКИСТОН» (кеч соат 6 да).

Қуйидаги «ТАШТЕКСТИЛЬШВЕЙОБУВЬТОРГ» МАГАЗИНЛАРИДА 5 НОЯБРГАЧА

САВОАТ ТОВАРЛАРИ СОТИШ-ВИСТАВКАЛАРИ

УЮШТИРИЛАДИ

21-магазинда (Октябрь бозорида) — Ўрта Осиё Халқ хўжалиги кенгашининг Тошкентдаги 1 ва 2-тикувчилик фабрикалари ишлаб чиқарган кийим-кечаклар.

19-магазинда (Октябрь бозорида) — Тошкент тўқимачилик комбинати ишлаб чиқарган ип газламалар.

61-магазинда (Карл Маркс ва Киров кўчалари бурчагида) — Ўрта Осиё Халқ хўжалиги кенгашининг Тошкентдаги 1-тикувчилик фабрикаси ишлаб чиқарган эркак костюмлари.

64-магазинда («Правда Востока» ва Киров кўчалари бурчагида) Ўрта Осиё Халқ хўжалиги кенгашининг Тошкентдаги 1 ва 2-тикувчилик фабрикалари ишлаб чиқарган кийим-кечаклар.

Сотиш-виставкаларида эркак ва хотин-қизлар учун ҳар хил тикилган буюмлар ва газламалар бўлади.

ҲАМЗА НОМЛИ ЛЕНИН ОРДЕНЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА

ТЕЗ КУНДА

Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 46 йиллигига бағишланган

ЯНГИ СПЕКТАКЛЬ

Вс. С. Вишневский асари

Ҳаётбахш ўлим

3 пардали драма.

Абдулла Қаҳҳор таржимаси.

Постановкачи режиссёр — Ўзбекистон ССР халқ артисти **А. О. Гинзбург,** режиссёр — **А. З. Қобилов,** рассомлар — **И. Я. Вальденберг** ва **Д. В. Ушаков.**

Тошкент шаҳар, Қоратут кўчаси, 20-уйда турувчи **Назминиса Маҳкамованинг** Носир Ражабович Маҳкамовдан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент область судида кўрилади.

Олтинкўл кўчаси, 83-уйда турувчи **Нажмиддин Ашировнинг** Войтинцев кўчаси, Калужский проезд, 3/5-уйда турувчи Тошбиби Ашировадан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент шаҳар, Киров район халқ судида кўрилади.

Черёмушки кўчаси, 4-уй, 21-квартирада турувчи **Надия Абдурахмановна Хуснутдинова-Сахабутдинованинг** Аэродром кўчаси, 48-уйда турувчи Рим Галимзянович Хуснутдиновдан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент шаҳар, Куйбишев район халқ судида кўрилади.

Ўзбекистон ССР Фанлар академияси Тарих ва археология институтининг коллективи институт ходими ўртоқ Ҳ. Зиёевга отаси **ЗИЁ АҲМЕДОВНИНГ** вафот этганлиги муносабати билан таъзия билдиради.

Бизнинг адрес: Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, 26-уй.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» («ТАШКЕНТСКАЯ ПРАВДА») — Орган Ташкентских промышленного и сельского областных комитетов КП Узбекистана, Ташкентского горкома КП Узбекистана, промышленного, сельского областных и городского Советов депутатов трудящихся.

РЕДАКЦИЯ ТЕЛЕФОНЛАРИ: редактор — 29004. Редактор ўринбосари — 26232. Масъул секретарь — 34808. Секретариат — 31936. Идеология бўлими — 25885. Саноат ишлаб чиқариш ва партия ишлари бўлими — 33786. Қурилиш ва партия ишлари бўлими — 33786. Қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқариши ва партия ишлари бўлими — 29040. Совет ишлари, маиший ва шаҳар хўжалиги бўлими — 33786. Фан, мактаб ва олий ўқув юртлари бўлими — 28761. Ахборот ва спорт бўлими — 33786. Хатлар ва оммавий ишлар бўлими — 34048. Эълонлар бўлими — 28142. Коммутатор — 30249 дан 30258 гача.

«Қизил Ўзбекистон», «Правда Востока» ва «Ўзбекистони Сурх» бирлашган нашриётининг босмахонаси.

Р. 14827 Индекс 64695. Нашр. № 1713.